

RAIVA AJA

(THE PIONEER)

Keskiviikkona elokuun 16 - Wed. Aug. 16, 1989

FINNISH AMERICAN WEEKLY

85 vuosikerta LXXXV No. 32 45 cents

Alpo Suhonen Winnipegiin valmentajaksi

Suomen jääkiekkomaajoukkueen entinen päävalmentaja Alpo Suhonen, 41, siirtyy seuraavaksi kahdeksi vuodeksi valmentamaan Winnipeg Jetsiä. Suhoselta tulee näin ollen ensimmäinen eurooppalainen valmentaja Pohjois-Amerikan jääkiekko-liigassa NHL:ssä.

Winnipeg Jetsin päävalmentajana toimii Bob Murdoch ja Suhonen ottaa kakosvalmentajan pestin.

Asia lähti liikkeelle jo viime helmikuussa, jolloin Suhonen

matkusti Winnipegiin tutustua kakkosvalmentajan työhön. Tilanne Winnipegissä oli kuitenkin sekasortoinen ja henkilövaihdosten myötä Suhoselle avautui valmentajan paikka Winnipegin reservijoukkueessa Monctonissa.

"Juttu sai todella yllättävän käänteen talvella. Alussa oli todella vaikeata, sillä eurooppalainen valmentaja tuntui olevan ja on vieläkin monille ylitsekäymätön este. Onneksi asiat alkoivat luistaa loppua kohden paremmin ja arvostus

kohosi," Suhonen totesi.

Vakavammin asia on ollut vireillä pari kuukautta. Sopimus varmistui lopullisesti äskettäin.

Suhonen matkustaa Winnipegiin elokuun lopussa. Työstään hänellä on vielä hie-man epämääräinen kuva. Harjoitusleiri alkaa syyskuun alussa, jolloin hän odottaa tilanteen selkiytyvän.

Suhosen mielestä NHL:ään pääsyä voidaan pitää erä-laisena valmentajan unelma-

na.

"Tätä voidaan pitää pitkän 18-vuotisen valmentajanura-ni eräänlaisena kohokohtana. Olen aina pyrkinyt korosta maan kansainvälisyyttä. Sveit-sissä olen ollut kahdesti valmentamassa," Suhonen tote-si.

Suhosen mielestä pääsy Kanadan "suljetuille" valmen-tajamarkkinoille on suuri tun-nustus suomalaiselle ja myös eurooppalaiselle jääkiekkoil-lulle.

Powell armeijan johtoon

WASHINGTON - Kenraali Colin L. Powellista tuli äsket-
tään Yhdysvaltain historian ensimmäinen musta, joka on valittu armeijan pääesikun-nan päälliköksi. Samalla Po-well, 52, on myös kaikkien aikojen nuorin armeijan kor-keimmalle paikalle nimitetty henkilö.

Työtoverit kuvailevat Po-wellia hyvin tyyneksi, var-maotteiseksi ja vastuuntun-toiseksi mieheksi, josta "ku-kaan ei voi olla pitämättä".

Neljän tähden kenraali Po-wellista tulee nimityksen myötä Bushin pääasiallinen sotilaallinen neuvonantaja.

Budjetin tasapainottami-nen ja mahdollisesti edessä olevat kriisit (kuten edeltä-jänsä ongelmat Persian lah-della) tulevat tarkemmin näyt-tämään Powellin diplomaat-tiset sekä sotilaalliset kyvyt.

Powell tuli mukaan politiik-kaan ensi kerran vuonna 1972, jolloin hänet nimitettiin Valkoisen talon taloustoimis-toon töihin Caspar Wein-bergerin ja Frank Carluccin alaisuuteen.

Sittemmin Powell joutui Weinbergerin sotilaallisena avustajana tekemisiin muun muassa vuoden 1983 Grenadan hyökkäyksen ja vuoden 1986 Libyan pommitusten kanssa.

Powell oli osallisena myös Iran-contra -skandaalissa, sil-lä hän oli yksi niistä harvoista ihmisistä, jostka tiesivät salai-sesta aseiden myynnistä Ira-nille. Tämä ei kuitenkaan vahingoittanut hänen mainet-taan eikä häntä koskaan a-setettu syytteeseen. Lähteiden mukaan Powell vastusti asekauppoja, mutta koska "päätöksen oli antanut pre-sidentti, hän toteutti sen".

Tällä hetkellä Powell on joh-tajana Fort McPhersonin tu-kikohdassa.



Alpo Suhonen kakkosvalmentaa ensi kaudella NHL:ssä Winnipeg Jetsiä. Kysymyksessä on historiallinen päänavaus, sillä Kanadassa on pitkään uskottu, että vain kanadalaiset osaavat valmentaa.

This week in

THE FINNISH-AMERICAN

RAIVA AJA

pages 8 - 10

- Paintings by Millie Wiskari to be exhibited in CT
- Translators organize at FinnFest
- Oh, how sad!
- Finnish musical coming to Fitchburg

Sisäsivuilla:

- Higginsin viimeiset hetket sivu 2
- Connecticutin kulmilta sivu 4
- Floridan kuulumisia sivu 5
- Fitchburg ja ympäristö sivut 12 & 13
- Suomesta ja suomalaisista sivut 14 & 15

A special offer for new subscribers!

Three months for five bucks! Whether you read Finnish or English, *Raivaaja* will keep you in touch with your roots, current Finnish American activities and events in Finland. Subscribe now!

Name _____

Address _____

Note: This offer is limited to new subscribers only and expires on September 30, 1989. Regular rates are \$20.00 a year, \$13.00 for six months, and \$9.00 for three months. *Raivaaja*, P.O. Box 600, Fitchburg, MA 01420-0600.

Kuluttajan vastuu

Tiesittekö, että jokainen amerikkalainen kasvattaa maamme jättevarastoja 3.5:n paunan päivävauhdilla? Ja tiesittekö, että asiantuntijoiden mukaan puolet tästä suunnattomasta jätemäärästä syntyy pakkausten muodossa?

Jätepolitiikkaa tutkiva analyytikko Jeanne Wirka uskoo, että ongelman ratkaiseminen ei onnistu ennen kuin "käymme härkää sarvista" eli olemme valmiita luopumaan nykyisestä tuhlaavasta kulutuskampanjastamme. Wirkan mukaan valmistajien tulee tuntuvasti supistaa tuotteitensa valmistuksessa käytettäviä materiaaleja ja myrkyjä. Seurauksena kuluttajilta jäisi vähäisempi määrä kaatopaikkojen täytteeksi.

Ympäristöllinen suojelusagattuuri (EPA) uskoo tämän ja pakkausten uudelleen-käyttämisen olevan ne tekijät, joitten avulla jätekasojen jatkuva kasvu voidaan estää.

Monet valmistajat ovat jo ryhtyneet pakkaamaan tuotteitaan ohuempiin ja kevyempiin pulloihin. Monet muro- ja keksipakkaukset on valmistettu uusiopahvista.

Kuluttajat voivat myötävaikuttaa tähän prosessiin mm. seuraavin keinoin: Ostamalla uusio- tuotteita; ostamalla tiivistetuotteita; ostamalla tuotteita ja pakkauksia, joita voidaan käyttää toistamiseen; ostamalla suurissa paketeissa usein käytettäviä tuotteita; välttämällä liikaa pakkailua- siis ostamalla irtotavaraa ja käyttämällä pussit useaan kertaan; käyttämällä pestäviä lautasliinoja ja pyyhkeitä paperisten sijasta; luopumalla kertakäyttöisten muovi- ja paperiastioitten käyttämisestä.

Emme ole yhtä voimattomia kuin saatamme luulla. Meistä itse kukin voi tehdä oman osuutensa estääksemme ympäristömme täydellisen tuhoutumisen ja saastumisen.

Hetki Higginsin sieppaukseen

Suomalaisupseerit tapasivat surmatun YK-tarkkailijan juuri ennen kuin hän katosi

Iranilaismielinen shiamuslimien ryhmä ilmoitti äskettäin, että se oli surmannut panttivankina Libanonissa olleen amerikkalaisen YK-tarkkailijan, everstiluutnantti William R. Higginsin. Helsingin Sanomien toimittaja Ilkka Pohjalainen oli Higginsin sieppauksen tapahtuessa helmikuussa 1988 Unifilin yhteysupseerina Etelä-Libanonissa ja osallistui hänen etsintöihinsä.

Vuoden 1987 lopulla aloimme saada libanonilaisilta yhteismiehiltämme varoituksia, että Etelä-Libanonissa oli liikunutta outoa väkeä, jossa saattoi mahdollisesti olla iranilaisiakin. Ilmeisesti he yrittivät siepata ranskalaisia, amerikkalaisia tai saksalaisia panttivangeiksi.

Helmikuun alussa siepattiin kaksi YK:n avustajajärjestön pohjoismaista työntekijää, joita sieppaajat syyttivät työskentelystä vieraan vallan tiedustelupalvelun kanssa.

Välitimme tietomme Unifilille eli YK:n Etelä-Libanonin rauhanturvajoukoille, joita komensi silloin kenraalimajuri Gustav Hägglund. Ranskalaiset YK-miehet ryhtyivät liikukumaan suurella joukolla ja sormet liipasimilla, harvat saksalaiset YK:n siviilivirkailijat pysyivät esikunnassa Naqurassa. Mutta amerikkalaiset liikkuvat niin kuin ennenkin.

Everstiluutnantti William Higgins tuli YK:n Libanonissa olevien aseettomien sotilastarkkailijoiden eli Untsoksi kutsutun ryhmän päälliköksi marraskuussa 1987. Untson tarkkailijoiden tehtäväksi on määritetty Unifilin toiminnan tukeminen Etelä-Libanonissa. Heidän päällikkönsä vaihtuu puolivuositain, paikalla on vuoroin australialainen ja vuoroin yhdysvaltalainen upseeri. Untson tarkkailijoita oli ryöstetty jonkin verran, mutta sininen baretti oli toistaiseksi turvannut heidän henkensä. Merijalkaväen upseeri Hig-

gins haki tietävästi nimenomaan Libanoniin.

Tarkkailijoiden uudeksi päälliköksi tultuaan everstiluutnantti Higgins toivoi että hän pystyisi luomaan omat suhteensa Etelä-Libanonin muslimijohtajiin. Hän pyysi Hägglundilta lupaa tavata shiamuslimien paikallista johtoa, mutta komentaja ei pitänyt ajatuksesta.

Higgins sai luvan tavata ainoastaan shia-johtajan, jolla oli vaikutusvaltaa Surin eli

den läsnäolosta ja tuskin tervehdi meitä. Talon ulkopuolella oli vastassa Majid Saleh sekä hänen turvamiehensä. Heidän joukossaan oli muun muassa hänen poikansa, jolla oli rynnäkkökivääri.

Kokous päättyi muistaakseni kello 14. Tulimme ulos talosta ja Planting tarjosi Higginsille kyytiä.

"Minulla on omat kulkuneuvoni", vastasi Higgins.

"Sieppauslistan kärjessä"

Lähdimme Plantingin kanssa ajamaan Surista rantatietä Unifilin esikuntaan Naquraan. Tarkkailijat lähtivät tietääkseni noin viisi minuuttia meidän jälkeemme, kahdella YK:n valkoisella jeepillä. Tanskalainen majuri ja amerikkalainen kapteeni ajoivat edellä yrittäen säilyttää takana yksinään ajelleen Higginsin näkyvissään.

Higgins piti ajaessaankin valkoisia hansikkaitaan. Kun hän oli ollut Etelä-Libanonissa kaksi viikkoa, alueen asukkaat tiesivät hänen käsinestään sekä siitä, että Higgins oli ollut Pentagonissa ja Caspar Weinbergerin avustajana. "Hän on sieppauslistan kärjessä", paikalliset naureskeliivat. Higgins itse kertoi auliisti menneisyydestään ja liikkui yksinäänkin eteläisissä kylissä ja kaupungeissa.

Pari kilometriä ennen ensimmäistä YK:n vartioasemaa mäessä oli loiva nyyppylä. Higgins jäi autoineen sen taakse edellä ajavien untolaisten näkyvistä, eikä tullut enää esiin. Tarkkailijat palasivat etsimään Higginsia ja löysivät vain tyhjän jeepin tien puolesta. Kuljettajan puoleinen etuovi oli auki. Higgins ei ehtinyt lähettää hätäsanomaa radiolla.

Kuulimme sieppauksesta Naqurassa noin kello 14.20.

"Se oli se vihreä Volvo, joka tuli vastaan", Planting huu-

jatkuu sivulla 3



Everstiluutnantti William Higgins

Tyyroksen kaupungissa. Hän oli maltillisen Amal-liikkeen johtaja Abdel Majid Saleh. Komentaja määräsi myös, että Unifilin suomalaisten yhteysupseereiden eli everstiluutnantti Tor Plantingin ja minun oli mentävä mukaan kokoukseen.

"Miksi, me puhumme vain Untson asioista", Higgins ihmetteli.

Kokous järjestettiin 17. helmikuuta Surissa, Majid Salehin kotona iltapäivällä. Me saavuimme yhdessä Plantingin ja Unifilin tulkin Hasanin kanssa keskellä kaupunkia sijaitsevaan taloon, omia teitään tulivat Higgins, Untson tanskalainen majuri sekä amerikkalainen merijalkaväen kapteeni, joka puhui arabiaa egyptiläisittäin murtaen.

Higgins oli selvästi närkästynyt Unifilin yhteysupseerei-

RAIVA AJA

(THE PIONEER) - Established 1905
(UPS 454-580)

Second class postage paid in Fitchburg, MA

Published weekly except the first week in August and the last week in December by Raivaaja Publishing Co., 147 Elm St., Fitchburg, Mass.
Postmaster: Send address change to Raivaaja, P.O. Box 600, Fitchburg, MA 01420-0600.

EDITOR Marita Cauthen
BUSINESS MANAGER Jonathan Ratila

RAIVA AJA PUBLISHING COMPANY
Incorporated 1905

Mailing address: P.O. Box 600, Fitchburg, MA 01420-0600
Office and Bookstore: 147 Elm St., Fitchburg, Mass.
Hours: Weekdays 8:30 am to 4 pm

TELEPHONE (508)343-3822

SUBSCRIPTION RATES:

USA: 12 mo. - \$20.00; 6 mo. - \$13.00; 3 mo. - \$9.00
OUTSIDE USA: 12 mo. - \$24.00; 6 mo. - \$17.00

Advertising rates available upon request

Advertising deadline is the Friday before the Wednesday the ad is to appear. Raivaaja Publishing Co. assumes no financial responsibility for typographical errors or omissions in advertisements. It will reprint without charge that part of the advertisement which is incorrect. Claims must be made within one week of Publication. Credit is made only for the first insertion.

Nimipäivät



Elokuun 28 p., Tauno
Elokuun 29 p., lines, Iina,
Inari
Elokuun 30 p., Eemil, Eemeli
Elokuun 31 p., Arvi
Syyskuun 1 p., Pirkka
Syyskuun 2 p., Sinikka, Sini
Syyskuun 3 p., Soili, Soile,
Soila

Lahjoituksia Raivaajalle

TUKEMISRAHASTO 1989: Yhteensä: \$10,302.85

John O. Virtanen, Turku, Suomi \$100.00
Rebecca Gauffin, Fitchburg, MA \$10.00
Ida Tiikkala, Fitchburg, MA \$5.00
Eva V. Moran, Gardner, MA \$80.00

John O. Virtanen on myös lahjoittanut 120 kappaletta romaaniaan "Molotov Cocktail", 42 kpl kirjaansa "Classified Gags", ja 75 kpl Antero Raevuoren ja Rolf Haikkolan toimittamaa kirjaa "Lasse Viren".

Kiitos lahjoittajille!

HETKI...

jatkoa edellessivulta

dahti, ja minäkin muistin vihreällä farmari-Volvolla ajaneen neljän - viiden miehen koplan, jotka luimistelivat meitä ohittaessaan.

Sieppaus aiheutti Unifilissa täyshälytyksen: etsintäpartioita lähti liikkeelle viidessätoista minuutissa, YK-pataljoonat pystyttivät tiesulkuja ja tarkistivat jokaisen ajoneuvon. Ilmaan saatiin myös yksi helikopteri.

Unifil teki voitavansa, mutta kenttätyö jäi Amalin 500 pysymiehelle. Sieppaus oli tapahtunut alueella, jota Amal piti omanaan ja se oli sille nöyryytys.

Suriin perustettiin etsintäkeskus, jossa Amalin päälliköt, Unifilin yhteysupseerit ja Libanonin armeijan upseerit koordinoivat etsintöjä. Niihin komennettiin mukaan toimintaan.

Muutamaa päivää myöhemmin saimme tietää, että sieppaus oli todella hyvin suunniteltu. Higgins oli aluksi raahattu tienvarresta satoja metrejä appelsiinitarhan läpi siivutiellä odottaneeseen autoon. Sen jälkeen häntä kul-

jetettiin kahdeksalla eri autolla lähinnä ghanalaisen YK-pataljoonan alueella.

Viettiinkö Higgins Litanijoen yli?

Toiveet Higginsin löytämiseksi olivat korkealla niin kauan kun häntä pidettiin Litanijoen eteläpuolella. Toisaalta sieppaajat tekivät kaikkensa, jotta panttivanki olisi saatu Litanin yli ja edelleen Bekaan laaksoon tai Beirutin, Hizbollahin vahvoille alueille.

Eversti Hannu Parosen Finbatt sai oman osuutensa Litanin varresta tiukkaan valvontaan, mutta ghanalaiset eivät vaikuttaneet yhtä tehokkailta.

Amal sai kolmantena etsintäpäivänä siepatuksi Hizbollahin radioviestin, jossa pyydettiin auttamaan Higginsin kuljetuksessa Litanin yli ghanalaisten alueella. Yöllä Amal järjesti jokivarresta laajan ja sekavan operaation, jossa pyssyt paukkuivat ja valokranaatit lentelivät Amalin omien miesten niskaan, mutta ope-

raatio ei johtanut mihinkään. Sieppaajia sen paremmin kuin panttivankiakaan ei löydetty.

Kolmantena päivänä sieppauksesta "Maailman sorrettujen järjestöksi" itseään kutsuva ryhmä ilmoitti siepanneensa Higginsin, koska tämä "oli Yhdysvaltain keskustiedustelupalvelun agentti". Paria päivää myöhemmin sieppaajat lähettivät uutistoimistolle videonauhan, jossa väsyneen näköinen Higgins lukee ehdot vapauttamiseksi. Ehtoihin kuuluivat mm. Israelin vankiloissa olevien shialaisten vapauttaminen sekä Yhdysvaltain pysyminen poissa Libanonista.

Pidimme näitä viestejä melko varmoina osoituksina siitä, että panttivanki oli onnistuttu kuljettamaan Litanin pohjoispuolelle. Myöhemmin keväällä julkistettiin Libanonin lehdissä vielä yksi kuva Higginsistä, jossa tämä oli omistuksessa asennossa ja katsoi teensä maahan.

Amal kertoi myöhemmin, että siepattu oli onnistuttu viemään jalkaisin Litanin yli Ghanbattin alueella olevasta kah-



laamosta.

Sieppaus johti myöhemmin keväällä Amalin ja Hizbollahin välienselvittelyyn Etelä-Libanonissa ja Nabatiassa. Huhuttiin, että Higgins oli saattanut haavoittua näissä kahakoissa,

tarkistettiinpa yksi väitetty hautapaikkakin.

Amerikkalaiset tarkkailijat määrättiin työskentelemään vain Nagurassa eskunnan alueella.

Ihmisoikeusloukkaukset jatkuvat Etiopiassa

Ihmisoikeusjärjestö Amnesty International kertoo kidutuksen, poliittisten murhien ja muiden vakavien ihmisoikeusloukkausten jatkuvan Etiopiassa. YK:n ja muiden kansainvälisten järjestöjen vetoomukset eivät ole parantaneet tilannetta.

Amnestyn mukaan etiopialaisissa vankiloissa on tuhansia hallituksen vastustajiksi epäiltyjä, joista osa on mielipidevankeja. Monia vankeja on kidutettu useita kertoja hakkaamalla jalkapohjiin, antamalla sähköshokkeja ja urottamalla pää veteen.

Poliittisia vankeja on pidätetty ilman syytettä ja oikeuskäsittelyä pitkiksi ajoiksi tai tuomittu epäoikeudenmukaisissa oikeudenkäynneissä. Aseellista vastarintaa tekevien alueiden asukkaita on pidätetty kansallisen tai alueellisen alkuperänsä vuoksi ja teloitettu ilman oikeudenkäyntiä.

Viime toukokuun epäonnistuneen vallankaappausyrityksen jälkeen pidätettyjen noin 180 ihmisen nimiä, olinpaikkaa tai oikeudellista asemaa ei ole virallisesti ilmoitettu. Amnesty on kehottanut Etiopian hallitusta joko vapauttamaan pidätetyt tai asettamaan heidät virallisesti syytteen.

Amnestyn mukaan Etiopian hallitus on laiminlyönyt kansalaisten oikeusturvan eikä ole juurikaan ratifioinut tärkeitä ihmisoikeussopimuksia. Etiopia ei ole ratifioinut edes Afrikan yhtenäisyysjärjestön

OAU:n laatimaa ihmisten ja kansojen oikeuksien peruskirjaa, vaikka OAU:n päämaja on Etiopiassa.

Sisällissota jatkunut jo 30 vuotta

Yli 40 miljoonan asukkaan Etiopia on maailman köyhimpiä maita, joka on viime vuosien aikana joutunut kärsimään sotilasdiktatuurista, sisällissodasta ja nälänhädästä.

Maata on vuodesta 1977 lähtien hallinnut presidentti Mengistu Haile Mariamin johtama marxilainen sotilashallitus. Mengistu on lujoittanut valtaansa vastustajiensa teloituksilla ja puhdistuksilla sekä armeijassa että vuonna 1984 perustetussa Etiopian työväenpuolueessa.

Eritrean ja Tigren maakunnan sodat ovat Afrikan pisimpään kestäneitä konflikteja. Itsenäisyyttä ajavat lukuisat vapautusliikkeet ovat taistelleet keskushallintoa vastaan jo kolmen vuosikymmenen ajan.

Läntisten arvioiden mukaan noin puolet maan budjetista menee sotaan ja se ainakin sitoo pohjoiselle rintamalle 150,000 sotilasta, mikä on puolet Etiopian armeijan kokonaisuudesta. Eritrean ja Tigren kapinallisia arvioidaan olevan noin 40,000.

Etiopian hallituksen joukot



Presidentti Mengistu Haile Mariam on hallinnut Etiopiaa rautaisin ottein vuodesta 1977 lähtien. Hän syrjäytti tuolloin keisari Haile Selassien.

kärsivät kevään aikana raskaita tappioita sisällissodassa. Hallitusten joukkojen huono sotamenestys on johtanut kurin huononemiseen armeijan sisällä ja joukkoloikkauksiin vihollisen puolelle.

Toukokuussa paineet armeijan sisällä johtivat vallankaappausyritykseen, jonka Mengistulle uskolliset joukot kuitenkin kukistivat.

Pakkomuutto etelään

Ihmisoikeusloukkauksien ohella kansainvälistä arvostelua ovat nostattaneet myös hallituksen toteuttamat väestönsiirrot. Yli 12 miljoonaa asukasta on joutunut lähtemään usein sotilaiden pakotamana pohjoisen vuoriyhdyskunnan kuivilta alueilta etelään.

Hallituksen virallinen selitys pakkomuutolle on ollut

nälänhädän lievittäminen, mutta sille on myös poliittinen syy: siirtää miljoonia ihmisiä pois alueelta, joka on sissien vahvaa tukialuetta.

Mengistun hallituksen päättäjät niin sotilaallisesti kuin taloudellisesti on ollut Neuvostoliitto. Addis Abeban sotilasdiktatuuri on nyt kuitenkin menettämässä uskollisen ystävänsä.

Neuvostoliitto painostaa yhä avoimemmin Mengistua tekemään neuvotteluratkaisun Eritrean ja Tigren kapinallisten kanssa sekä löytämään uusia keinoja taloudellisten ja yhteiskunnallisten ongelmien ratkaisemiseksi.

Perestroika näyttää kuitenkin olevan vielä tänään kiroksena Mengistun Etiopiassa.

Matti Remes (Demari)

Kiina kumosi huhut Dengin sairaudesta

Kiina on kumonnut perätkinä huhut, joiden mukaan maan johtaja Deng Xiaoping olisi vakavasti sairaana. Kiinan ulkoministeriö sanoi tiedotteessaan, että huhut Dengin sairaudesta on seipetty tietyin taka-ajatuksin. Ulkoministeriön edustaja kieltäytyi kertomasta asiasta enempää.

Japanin uutistoimisto Jiji kertoi, että Deng on vakavasti sairaana ja että hänellä on mahdollisesti syöpä.

Uutistoimisto viittasi nimetömiin lähteisiin Pekingissä, joiden mukaan erikoistuneiden lääkäreiden ryhmä olisi lähetetty Beidaiheen Pekingistä itään hoitamaan Dengiä. Hänen tilansa on Jijin mukaan huonontunut tällä viikolla.

Deng täyttää 85 vuotta tässä kuussa ja hänet nähtiin viimeksi julkisuudessa kesäkuun 9. päivänä.

Unkarin oppositio voitti täytevaalit

Unkarin täytevaaleissa suurin oppositioyhmä otti murskavoiton kommunisteista. Oppositio sai näin kaksi uutta paikkaa parlamentissa. Ensimmäisen paikkansa vuoden 1947 jälkeen se sai heinäkuussa.

Eteläisessä Szegedissä pidetyissä uusintavaaleissa oppositioyhmän ehdokas sai 62 prosenttia äänistä kommunistien jäädessä vain 22 prosenttiin. Myös Kecskemetissä Budapestin lähellä kommunistit hävisivät selvästi.

Sana Sieltä - Sana Täältä

Meidän torpasta lähti emäntä Lannen raitille ja kissa sekä Sarlessi jäivät rannalle ruikutamaan. Kissa ikävästä, Sarlessi leivän kapeudesta ja tyhjästä jääkaapista.

Jo Hartfordin kentällä oli vastus, kone myöhässä ja yhteys Washingtoniin ei pelannut. Meidät sullottiin sitten pieneen koneeseen, joka tutisi ja täräsi kuin moottorisaha aina Minneapolikseen asti. Sieltä sitten lennettiin isomassuisella koneella Seattlen kentälle.

Oletin siellä olevan FinnFest airueen sinivalkoisin nauhojen ja kyltein opastamassa, niinkuin lehdessä oli luvattu. Katin villat! Yhtään finniä ei näkynyt ja otin taksin, josta sai pulittaa 35 dollaria. Monelle oli käynyt samoin ja kielen alla vähän kiroiltiin.

Washingtonin Yliopiston kansliassa tapasin ystäväni Aira Hedmannin ja käytiin taloksi meille varattuun huoneeseen. Aira on entisiä New Yorkin Viidennen Avenuen Työväentalon näyttelijöitä ja asuu tätänykyä Woodburn, Oregonissa.

FinnFestin alku oli kyllä sotkuinen vyyhti, mutta kun se sitten pääsi alkuun meni loistavasti loppuun.

Yliopiston alue on suuri ja niitä rappuja niin paljon, että jos ne olisi "pailattu" päällekkäin mitä me neljän päivän aikana astelimme, olisivat ylittäneet pilvien yläpuolelle, raitteille, jossa ne putnikit kiertävät.

Ehkä kohottavin, komein numero oli avajaiset kirjaston edustalla olevalla Punaisella Torilla. Aurinko paisteli sinisellä taivaalla, ei pilven haitua näkynyt ja tuolit täynnä finnejä.

Esittelijälady oli asiallisen jämäpti ja ihme, kun kaikki miehet puhuivat naulankantaan ja lyhyesti, kukaan ei langennut siihen suomalaisen miehen syntiin - - pitkään puheeseen. Lippumarssi satoi ne marssijoihin ja ihanat kansallispuvut värittivät kulkueen.

Tori, kirjaston alapuolella oli aina kansoitettu. Siellä oli tavaraa, taidetta niin suomalaista kuin amerikan-suomalaista ja kyllä dollarit hupenivat.

Oli sanomalehtien forum, jota veti New Yorkin Uutisten Anita. Kaikkien amerikan suomalaisten lehtien toimittajat olivat läsnä, Suomi-Seuran puheenjohtaja Pertti Pesonen, herroja ja meitä pikukutohertajia. Myöhemmin tapasin toimittajan Australiasta, ei halunnut ääneensä kuulua isoisten lehtien puuhista.

Tiimana oli ensin lehtien

talouspuoli ja huoli. Suomi-Seuran puheenjohtajalta vikistiin lisää rahaa, mutta eihän se siitä parane, se on Suomen Opetusministeriö joka määrää kuinka paljon hellittävät. New Yorkissa maksaa eniten lehden painatus.

Sitten se visainen kielikysymys. Se on kuin häiritsevä hyttynen nenän juurella. Vanhempi ikäpolvi vaatii vain suomenkieltä, mutta nuoremmat naivat "kielisiä" ja he haluavat myös tietää, mitä lehti kirjoittaa.

Amerikan Uutinen vetää siinä pitemmän tikun, koska on pysynyt melkein supisuomalaisena ja on paikkakunnan lehti Floridan muurahaispesässä. Siellä on myös nuorempaa maasta muuttajaa asettunut asumaan ja haluavat suomalaista tekstiä ja uutisia.

Kaikkein eniten lukijat kaipaavat niitä kansankirjeitä, joita ennen oli. Mutta kirjoittajat ovat maanmullassa, eikä uusia enää ilmaannu. Ne olivat kun romaaneja, sanottiin Suomesta käsin. "Menimme pariteihin ja siellä oli iso keiki, jota missis leikkasi palan evripodille".

Oli ohjelmassa näytöskappale, hyvä aihe, ilman ohjaajaa. Mutta ne kuorot siellä lännessä, ne laulavat idän laulajat pöydän alle. Naisten äänet helisivät kirkkaina kuin satakielen ja miehet omissa ääneissään olivat korkeaa luokkaa.

Pikku finnin nappuloita oli parisen kymmentä ja suomalaista laulua tuli oikein rinnan riemusta. Edessä seisoi pikukutyttö, josta Aira tuumasi tulevan näyttelijättären. Piti seisoa hiljaa, mutta pikkujalka teki siroja varvasaskelia, kädet esiliinan alla liikehtivät, välillä piti silti raapia pellavaista tukkaa. Eri kiva muksu.

Oli suomalainen filmi. Ihmettelimme, että Suomessakin osataan tehdä noin hyvää filmityötä. Aiheena oli venäläinen lehmä, joka siellä jossain Kainuun rajoilla oli tallustanut Suomen puolelle. Samaa aikaan karhu oli tappanut perheen lehmän ja joukolla lähdettiin karhun kaatoon.

Mutta metsiköstä ilmestyi tämä ruskea lehmä venäläisen merkki korvassa. Ja nyt tuli hätä, soitettiin poliisipäälle, maaherralle ja ulkoministerille Helsinkiin mitä tehdä?

Venäjän lähetystöstä annettiin käsky lähettää lehmä takaisin rajan yli. Kaksi miestä lähti sitten lehmää tavaravauvussa viemään, mutta jossain risteysasemalla junamies

käänsi kiskot Helsinkiin meville junille ja sinne päätyivät lehmä ja miehet. Selvisihän asia lopulta ja Natalia tallustelikotimaahan.

Helsingissä livanat ja Härman Jussit tapausta juhlivat, shampanja kuohui ja siinä halattiin ja taputeltiin kuten parhaat ystävät ainakin. Asian ydin kai olikin siinä, että tällaiset pikku-tapaukset pehmentävät ja lähentävät poliittisia naapureita.

Minut passitettiin luennoille "How to Survive with a Finn." Sitä johtivat kaksi naista ja mies. Se oli iloinen joukko, joka tiesi monta hauskaa kasua. Kaikkei en kuullut kun olimme piippuhyllyllä ja etenkin naiset olivat pieni-äänisiä.

Suurimmaksi osaksi se oli suomalainen mies, joka oli mennyt "kielisen" kanssa avioon. Mies siis laitettiin tutkijapöydälle ja häntä kierreltiin puolelta toiselle. Suomalainen mies on siis harkkainen, murjottaja, itseks, sisukas ja ei hevilla ota osaa taloustoihin.

Mutta lopputulos oli kuitenkin tämä: mies on luotettava, rehellinen, työteliäs, hyvä perheenisä, omistaa vaan hiukan huumorintajuja ja joskus muistaa olla vähän helläkin. Suomalainen nainen on "kielisen miehen" mielestä liian itsenäinen.

Juhlilla oli niin paljon ohjelmaa päällekkäin, että joka paikkaan ei ehditty. Itse voimistelijana nautin Tikkurilan Naisvoimistelijoiden esityksestä. Se oli suoranaista hohtavaa kultaa. Tytöt kauniita, notkeita, joka osaan eläytyen. Kerrassaan hieno esitys!

Juhla Banquet oli loistava. Ruokailuhuone hyvällä maulla koristeltu, sini-valkeat värit tunnustuksena siitä, että finnit aterioivat! Lohi-illallinen oli nautinto, cheffi ei ollut ensi kertaa asialla. Se oli maukasta ja hienosti tuotu tarjolle. Ohjelmaa oli aterian päätteeksi ja hyvää, mutta hiukan liian pitkä. Nuorilla oli kiire tanssimaan ja vanhemmella väellä lepäilemään.

Juhlat lopuivat päättäjäis-seremoniaan. Loppulauluissa menivät filmien kuvat sekaisin, "America, the Beautiful" sai taustakseen suomen kuvia ja Sibeliuksen "Finlandia-le" pitivät seuraa Amerikan maisemat. Sattuahan sitä pieniä erreyksiä.

Juhlat olivat komeat. Ne

olivat ehkä kaikkein suurimmat tähän asti. Ja kiitos ja kunnia kuuluu niille sadoille henkilöille, jotka sen saivat aikaan.

Tehtiin sitten lähtöä Woodburniin, Oregonin valtioon. Matkalaukut oli pakattu, istuttiin sängyn laidalla alakuloina kahvin tuskissa kello seitsemän aamulla. Kouluravintola oli kiinni, vaan mitäs tapahtui! Oveen koputettiin ja siellä oven takana seisoi masalainen gentlemanni Eino Lopenen aamiaistarjotin niin täynnä ruokaa, että miehestä näkyi vain päälaki. Sellaisia ne Massan miehet!

Woodburn on kaunistu seutua ja mikä ihana ilmasto. Sitä kutsutaan Banana Beltiksi. Cascade Range, pohjoisosa Sierra Nevada vuorista ja Tynimeri suojelevat seutua pakkasilta, tuulilta. En elämässäni ole nähnyt niin suuria ruusuja ja ihmeellisiä kukkaistutuksia. Airan koti on myös näkemisen arvoinen, sillä se on täynnä taidetta. Hänen ystävänsä kestittivät meitä ruhtinaallisesti ja eräs pariskunta heitti minut sitten Portlandin kentälle. Ja sieltä lennolla Chicagoon.

Siellä alkoivat harmit. Juuri

Hertta Odell

ennen lähtöä huomasivat, että takaovi ei mene kiinni ja kone oli tullut San Franciscosta asti. Siinä istuttiin pari tuntia ennenkuin ovi oli valmis. Ja me valmiina illalliselle, kun lentoemäntä huuteli, että onko tohtoria talossa? Olihan niitä.

Ensimmäisessä luokassa joku nainen sai keskenmenon ja niin kone kääntyi ja löysimme itsemme taas kentältä nälkää kurnivin vatsoin. Otti taas puolitoista tuntia kun ambulanssi ja lääkäri saapuivat. Paperityö tehty ja taas ylös lentoon.

Nyt saimme illallisen jonka voi oli sulanut, salaatti oli kuumaa, jälkiruoka oli sulanut kanapahasen päälle mutta kukaan ei napissut.

Puolenyön aikaan saavuimme Hartfordin kentälle ja siellä oli niin meidän Sarleksen näköinen mies vastassa, mutta hänellä oli mulatin huulet. Juuri ennen kentälle lähtöä pani päänsä ampaaispesään ja istui sitten neljä tuntia odottamassa emäntää. Kuu keinuili taivaalla kun Polle porhalsi yön läpi Voluntowniin. Oli sekin matka elämys.

Kulissi esittää **Kulissi**
suomalaisen
laulunäytelmän

Talkootanssit

Kirjoittanut **Erkki Kivijärvi**
Säveltänyt **Ilmari Hannikainen**
Ohjaukseen **Paavo Pirttimaa**

elok. 18 p., klo 5 ip. Toronto Suomi-koti
elok. 20 p., klo 2 ip. Toronto Suomi-koti

elok. 23 p., klo 7 ill. Fitchburg State College

elok. 26 p., klo 2 ip. Voluntown Tamarack Lodge

elok. 27 p., klo 2 ip. ja 7 ill. New York Imatra Hall

Tervetuloa joukolla katsomaan

Jyväskylän Teatteri yhdistys **Kulissi**

The Robert H.
Auchmoody Funeral Homes
Main Street Fishkill, N.Y. Tel. 896-6166

TILLINGHAST - Hautaustoimisto

Danielson, Conn.  Central Village
Tel. 774-3284 Tel. 564-2147

EDW. C. HALVORSEN, INC.
FUNERAL DIRECTORS
5310 Eighth Avenue, Brooklyn, N.Y. 11220
In continuous service to the community since 1849

Imatra Seura

740-40 St. Brooklyn, N.Y. 11232
Puhelin 718-438-9426

Veikko Laiho, puh.joht.

SAUNA TILAUKSESTA

**Suomen
Pääkonsulinvirasto**

Finland House
540 Madison Avenue
New York, N.Y. 10022
Puh. (212)832-6550

Pääkonsulivirasto on yleisölle avoinna passi-ym. asioissa maanantaista perjantaihin klo 10-1 välisenä aikana.

DANIELSON OIL CO.

ATLANTIC Polttoöljyä
Recapping

Commerce Ave.
DANIELSON, CT.

THE FINLANDIA FOUNDATION
Metropolitan Chapter, Inc.

Meetings every 2nd Friday of
the month, from Oct. through May

593 Park Ave. at 64th St. NYC
P.O. Box 2590

GRAND CENTRAL STATION
New York, N.Y. 10017

Floridan kuulumisia



Intiaaniin luut haudattiin uudelleen - Moniin eri intiaaniheimoihin kuuluvat vapaaehtoiset kaivoivat vuorotellen hautaa äskettäin saatuaan jälleen maan lepoon noin 1,200 paunaa Seminole-intiaaniin luuta, jotka kaivettiin esiin lähellä Tampaa, Floridassa useita vuosia sitten. Seminole-intiaaniin jäännökset haudattiin uudelleen noin kolme neljännesmailia pohjoiseen Wounded Kneestä Pine Ridge Indian -reservaatissa Etelä-Dakotassa. Kuvassa Mike Haney (vas.) ja Jerry Bear Shield aloittavat oman vuoronsa haudankaivuussa.



Elok. 10, 1989

Viikko vilahti jälleen monine tuttuine touhuineen.

Kahvikonsertti aloitti jälleen viikon viihdeohjelman. Mirjam ja Wesley Ketonen soittivat ja lauloivat iloista viihdemusiikkia. Ed Haapa piti myös tutun kansanlaulu-iltapäivän.

Keskiviikkoamuna kolme kivaa tyttölasta (Taimi, Hilka, ja Viola) avasivat kampaamon oven eikä asiakkaista ollut puutetta. Oma Marita mm. "selvitteli" jalat ja kädet. Keskiviikko-iltapäivänä vietimme ruokasalissa kolmen entisen asukkaamme (Mary Mäkelä, Hilja Lähde ja Leo Alanen) muistojuhlaa. Tässä tilaisuudessa pastori Vilbert Törmälä puhui. Meidän omat Hopeahapset lauloivat. Puheen piti myös Tuure Salomaa enonsa Leo Alasen muistolle. Musiikin säesti Lydia Knuttila.

Torstaina saimme jälleen eri maista elokuvia, joita Aar-

ne Roiha meille toi nähtäväksemme. Katsomo oli tupaten täysi, kuten aina ja pääsyliput "ale hintaan".

Karin Kahill'n johdolla me lauloimme hengellistä musiikkia yhdessä perjantai-iltapäivällä. Uusi avustajamme Tenho Tamsi tekee täällä myös monen moista asukaillemme, ulkoiluttaa, lukee ja kirjoittaa kirjeitä. Sydämellinen kiitoksemme Teille kaikille yllämainitut ystävämme ja avustajamme palkattomasta rakkauden työstänne täällä ison kodin piirissä.

Juhani Piira on lahjoittanut kodille rullatuolin, kävelytuen, sekä muita sairaala-apuvälineitä. Ed Mathews lahjoitti äänilevyjä. Kiitos teille lahjoistanne.

Elämänmyönteistä elokuuta
Elina Kuronen

Uupumus ei tapa

Väsyneitä riittää nykymaailmassa. Nääntymys ei tapa, vaikka se on joskus yhtä tuskaa.

Väsymys johtuu useammin ylläsituksesta ja tunne-elämän vaikeuksista kuin sairauksista.

Nääntymystä ei voi mitata niin kuin ei voi mitata tuskaa. Ne ovat omakohtaisia, mutta aina todellisia tunteita, jotka eivät näy verikokeissa eivätkä kuulu stetoskoopissa.

Naiset ovat alttiimpia uupumaan kuin miehet, koska heillä on pienemmät lihakset kuin miehillä. Toisaalta naisten väsymys voi johtua liian ankarasta ruokavaliosta, tupakoinnista ja kiivaasta päivärytmistä velvollisuuksiin.

Myös raskaus ja imetys raskastavat, samoin hormonaaliset muutokset ennen kuukautisia ja vaihdevuosien aikana. Naiset potevat raudanpuuteveren vähyyttä useammin kuin miehet.

Ahdistus, hysteria, turhautuneisuus, yksinäisyys ja menestymisen pakko saattavat näännyttää. Yksitoikkoisuus on pahasta; elämässä on oltava sopivasti kiihokkeita.

Masennus aiheuttaa väsymystä mutta myös väsymys voi masentaa. Neljä ihmistä sadasta kärsii niin vakavasta depressiosta, että se oireilee täydellisenä tarmottomuutena, keskittymisvaikeuksina, toivottomuutena, uni- ja syömishäiriönä.

Syvä, terveellinen uni elvyttää, ja samalla aivot, hermot, lihakset ja verisuonisto saavat huilata. Monet väsyneet eivät tajua miten huonosti he nukkuvat. Vaimeakin melu häirit-

see unta, samoin kuumuus ja kylmyys. Ennen sänkyynmenoa on ehdittävä rauhoittua vähintään tunti.

Liian runsas nukkuminen tai yletön makailukin vähentävät happivarastoa ja hidastavat aineenvaihduntaa. Jopa tunti tai pari liikaa unta sekoittaa elimistölle parhaiten soveltuvan rytmien ja samalla REM-unen ja syvän unen jakson.

Normaalille aikuiselle riittää kahdeksan tunnin yöuni. Vanhukset tarvitsevat unta vain viitisen tuntia mutta kymmenisen tuntia lepoa. Kasvikäisten on nukkuttava vuorokaudessa kymmenisen tuntia.

Kukaan ei pysty välttämään stressiä. Tärkeintä on oppia säätelämään sitä niin, ettei se aiheuta haittaa terveydelle. Kun on liian väsynyt ajattelemaan, kävelylenkki tekee tärää. Kun tuntee fyysisistä väsymystä, on järkevintä lukea kirjoja tai kuunnella musiikkia.

Jos fyysisesti huonokuntoisena tekee henkisesti raskaita töitä, hengitys muuttuu epätasaiseksi ja pinnalliseksi. Happi vähenee elimistössä, ja alkaa väsyttää. Parin minuutin jumppa ja reipas vatsahengitys auttavat. Lepo ja rentoutuminen pahentaisivat tilaa, koska ne hidastavat sydämen sykettä ja hengitystehyettä.

Väsymyksen perussyöt voivat olla yksinkertaiset: liikunnan ja raittiin ilman puute. Pysyvä lihasjännitys kasaa elimistöön aineenvaihduntajätteitä kuten maitohappoa. Väärinkäytetty elimistö ei ole loppuunkulunut vaan myrkyttynyt.

Säännöllinen kuntoilu lisää energiaa. Liikunta kiihdyttää

verenkiertoa, mikä kuljettaa entistä enemmän ravintoa lihaksiin ja muihin elimiin. Väsyttävät kuona-aineet kuten hiilidioksiidi ja maitohappo huuhtoutuvat pois. Verenokeri pysyy vakaana, mikä taas pitää virkeänä.

Liikunta lisää aivojen verenkiertoa jopa kaksikymmentä prosenttia. Se on hyväksi mielialalle. Kuntoilu nostaa veren noradrenaliini-pitoisuutta jopa viisinkertaiseksi, noradrenaliini-hormoni on luonnollinen piristysaine.

Moni ihminen kärsii tunkkaisesta ja kuivasta huoneilmasta, jonka takia ihon ja keuhkojen kautta haihtuu runsaasti vettä. Olo tuntuu uneliaalta ja epämukavalta.

Nestevaje heikentää selvästi suorituskykyä, koska se pienentää kiertävän veriplasman määrää ja sen vuoksi huonontaa lihasten hapensaantia.

Normaaliloissa 70-kiloisen ihmisen täytyisi juoda yli kaksi litraa vuorokaudessa. Vesi sammuttaa janoa, häivyttää väsymystä ja suojaa lämpöuupumiselta.

Hikinen rasitus kuluttaa kaliumia, mikä edistää ihmiskehon kuivumista. Kaliumin puute väsyttää ja myös masentaa, joten solunesteelle elintärkeää kivennäisainetta pitää saada ravinnosta. Kaliumia on runsaasti vihanneksissa, banaaneissa, mansikoissa, vesimeloneissa ja rusinoissa.

Marjut Svahn
(HS)

ACE HARDWARE

1212 Lantana Rd.
Lantana, Florida 33460

"We stock sauna heaters"

Puh. 585-0247

Tropiikin portilta

Lämpöisin talvi 160 vuoteen

Viime talvi oli lämpöisin Suomen talvi 160 vuoteen. Tuollaisen lämpötalven päätteen maaliskuussa alkoi sataa vettä, ja sitä tuli kuin kaatamalla.

Ahtisaari ollut päivän sankari

Suomalainen huippudiplomaatti Martti Ahtisaari on saanut YK:n ja Namibian kunnianosoitukset johdettuaan Namibian lohkaisemisen Etelä-Afrikasta itsenäiseksi valtakunnaksi.

Namibia on YK:n ja supervaltojen suojeluksessa.

Gorbatshev Suomeen

Venäjän pääsihteeri Mihail Gorbatshev vierailee nyt Suomessa tänä syksynä.

Presidentti Mauno Koivisto sanoo heidän käsittelevän Suomen ja Neuvostoliiton "kaikki tärkeät kysymykset".

Salman Rushdie

"Islamin ei tarvitse pelätä Salman Rushdieta!" sanoi

prinssi Aga Khane, kun kysyttiin, miksi Iran teki niin suuren jutun Salman Rushdien kirjasta "Saatanaallisia värssyjä".

Prinssi ei ollut lukenut sitä kirjaa, joka julkaistiin Englannissa, mutta oli kuullut siitä ja pitänyt Iranin ylipapin tarjoamaa miljoonapalkintoa sille, joka murhaa Rushdien naurattavana.

Pulitzer - palkinto

Washingtonissa myönnettiin kirjallisuuden Pulitzer -palkinto Vietnam-historiikista toimittaja Neil Sheehanille.

Hänen kirjassaan muun muassa sanotaan Amerikan Vietnam-selitystä "kirkkaasti loistavaksi valheeksi". Hän tarkoitti kai U.S. puolustusministeriön salattuja asiakirjoja.

USA käytti Vietnam-seikkailuun 16 vuotta.

Tarkat olivat korvat

- Kylläpä sinä Riikanen olet muuttanut viidessä vuodessa!
- Nimeni ei ole Riikanen.
- Älä! Onko nimesikin muuttunut?

Reino W. Suojanen

knollwood groves



Hedelmäpakkauksia - Kauniita hedelmäkoreja
Tilauksia täytetään pyydettyäessä
10 eri laatua olevia sitrus-hedelmiä
Lahjatavarakauppa, jossa yli 1000 valikoimaa

Avoimna maanantaista lauantaihin, klo 9 ap. - 5:30 ip.

8053 Lawrence Road

Yksi maili etelään Hypoluxo tieltä

Boynton Beach, Florida 33436 - Puh. (305) 734-4800

Painesville, Ohio

Leo J. Talikka, 50-vuotias

Hän syntyi Viipurissa elok. 3. päivänä 1939, siis muutama kuukausi ennen talvisodan syttymistä, aloitti koulunkäyntinsä Forssassa, jatkoi Lahdessa ja sai doctor of juris -arvon Amerikassa.

Eipä arvannut nuori äitinsä Senja Talikka, marrask. 30. 1930 Viipurissa kiiruhtaessaan hälytyssireenien ulvoessa Patterinmäen pommisuojaan lapsi makuupussissa käsivarrellaan, juuri keittämässä lämmin kauravelli maitokannussa toisessa kädessään, että tämä nuori elämänsä täyttäisi 50 vuottaan edistyneenä ja menestyneenä amerikkalaisena lakimiehenä, mutta ei myöskään synnyinmaataan Suomea unohtaneena kansalaisena.

Eikä sitä arvannut isä -Eino-kaan, silloin kk:n ryhmänjohtaja ERP. 1:n konekiväärikomppaniassa "siellä jossain" Karjalan Kannaksella.

Leo-poika joutui tietysti muutaman kerran muuttamaan vanhempiensa kanssa ennen Atlantin ylitystä vuonna 1952. Olihan se oikein "muotiasia" tuohon aikaan karjalaisille, sillä pysyvien teltapaalujen lyöminen sopivaan paikkaan otti oman aikansa.

Hän kävi high schoolin Ohion Ashtabulassa ja oli koulunsa edustaja kenttäuheilussa ja amerikkalaisessa football-joukkueessa. Molemmissa erinomaisella menestyksellä. Jopa koulun vuosikirjassa Leosta julkaistujen kuvien alla oli maininta "Flying

Finn".

Hän soitti myös koulunsa soittokunnassa, joten musiikki ei ollut unohtunut.

Yliopistossa hän jatkoi vielä urheilua, lähinnä uintia, olleen yliopiston uintijoukkueen ankkuri perhosuinnissa Hiram Collegessa.

Lakikouluun mentyään urheilu jäi, sillä kova halu oppia ja lujat luvut veivät ajan tyystin. Ja kesällä koulurahojen ansaitseminen oli täystyöllistä. Ja missäpä olisi harjoittelukaan kun työskenteli "suurilla järvillä" rautakultaa kuljettavissa laivoissa jokainen päivä ja jokainen kesä lukuunottamatta viimeisen kesän kahta kuukautta, minkä ajan oli ulkoministeriön palveluksessa toimien Suomesta tulleen 8-miehisen kansanedustajajoukon tulkina kierrellen tätä maata ja vähän ulkopuolellakin.

Leo avasi lakimiestöimistön vuonna 1969 ollessaan Ohion osavaltion Lake Countyn apulais-yleinensyyttäjä, ja on sen jälkeen laajentanut ja monipuolistanut toimintaansa huomattavasti.

Niin Ohion valtion kuin myös kunnan taholta on hänet kutsuttu vaativiin luottamustehtäviin. Myös Ohion osavaltion korkein oikeus on nimittänyt hänet vaativiin toimintoihin monien vuosien aikana.

Yhdymme lämpimästi niihin onnentoivotuksiin, joita Leo sai vastaanottaa niin tästä maasta kuin myös synnyinmaastaan Suomesta.



Leo J. Talikka

Leo Talikan ansiolistalle mahtuu monenlaista. Tässä poimintoja: Vuonna 1968 hän sai oikeuden toimia asianajajana Ohion osavaltiossa, vuonna 1971 hänestä tuli pohjoisen Ohion yleinen syyttäjä, 1986 hänet nimitettiin vetoomusoikeuden ja korkeimman oikeuden tuomariksi.

Vuodesta 1983 Talikka on toiminut Ohion osavaltion korkeimman oikeuden erityisneuvonantajana, vuodesta 1983 Lake Countyn jälosäädöstuomioistuimen valtuutettuna, vuodesta 1986 palvellut Ohion korkeimman oikeuden henkilökuva- ja kelpoisuuslautakunnassa.

Vuodesta 1986 Talikka on istunut valituskomiteassa, vuodesta 1977 välitystuomioistumissa.

Hän on jäsenenä seuraavissa järjestöissä: Federal and American Bar Associations, National District Attorneys Association, American Judicature Society, Ohio State Trial Lawyers Association ja Association of Trial Lawyers of America.

Esa-Pekka Salonen Los Angelesin filharmonikkojen johtoon

LOS ANGELES - Nuori suomalainen kapellimestari Esa-Pekka Salonen nimitettiin maanantaina Los Angelesin filharmonikkojen uudeksi musiikilliseksi johtajaksi. Valinta varmisti vihdoin pitkään kiertäneet huhut Salosen ehdokkuudesta tehtävään.

Salonen, 31, on myös tunnettu ja arvostettu säveltäjä ja viime vuosien aikana hän on kohonnut meteorin lailla maailman tunnetuimpien nimien joukkoon.

Hän esiintyi ensimmäisen kerran Amerikassa filharmonikkojen kanssa vuonna 1984 ja hänet nimitettiin Ruotsin radion sinfoniaorkesterin

pääkapellimesteriksi vuonna 1985.

Salosen sopimus on tehty kolmeksi vuodeksi ja hänen tehtävänsä musiikillisena johtajana alkavat virallisesti vuonna 1992.

Los Angelesin filharmonikkojen aikaisempi musiikillinen johtaja Andre Previn, 60, erosi tehtävästään huhtikuussa orkesterin muun johdon kanssa olleiden jatkuvien erimielisyyksien vuoksi.

Los Angelesin filharmonikkoja ovat vuosien varrella johtaneet muun muassa sellaiset suurnimet kuin Otto Klemperer, Sir Georg Solti, Zubin Mehta ja Carlo Maria Giulini.



Esa-Pekka Salonen

Ja vielä lisää myrkyistä...

Tupakka stressaa ja rasittaa elimistöä

Tupakointi on stressi elimistölle. Se on myös alaraajojen valtimonkovettumissairauksen vahvin riskitekijä. Kaksosten osalta tupakointi on lääketieteen lisensiaati Riitta Lassilan väitöskirjan mukaan ainoa havaittu sydän- ja verisuonitautien riskitekijä.

Tutkimuksessa seurattiin valtimonkovettumassairauden taudinkulkua ja tupakoinnin vaikutusta siihen kahden eri potilasaineiston avulla. Tutkimukseen osallistuneista 502 potilaasta yli 90 prosenttia tupakoi.

Tupakoimattomat potilaat olivat keskimäärin 10 vuotta tupakoitsijoita vanhempia ja monilla oli lisäriskitekijänä sokeritauti.

Valtimonkovettumissairautta potevien yli kaksinkertai-

nen kuolleisuus samanikäiseen normaaliväestöön verrattuna johtui pääasiassa sydän- ja valtimoverenkiertoperäisistä syistä, todetaan Lassilan tutkimuksessa.

Kuolleisuutta lisäsivät alaraajoihin paikallistuvan sekä muissa elimissä, sydämessä ja aivoissa, esiintyvän ateroskleroosin levinneisyys, sokeritauti ja päivittäinen yli 15 savukkeen polttaminen.

Joka viides niistä potilaista, jotka jatkoivat runsasta tupakointiaan valtimonkovettumassairauden leikkaushoidon jälkeen, joutui alaraaja-amputaatioon kolmen vuoden kuluessa.

Amputaatiot ja valtimoverenkiertoperäinen kuolleisuus viittaavat sekä paikallisesti että yleisesti kiihtyneeseen verihiihtaleiden ja valtimoseinämän vuorovaikutukseen, jonka äkillisenä lopputulok-

sena syntyy valtimon tukkiva veritulppa, todetaan tutkimuksessa.

Valtimonkovettumassairaus ilmenee aluksi katkokävelynä eli pysähtymään pakottavana alaraajan kipuna. Taudin vaikeutuessa kipua esiintyy myös levossa ja alaraajaa uhkaa kuolio. Suomessa on yli 50,000 valtimonkovettumassairaudesta kärsivää potilasta.

Kaksostutkimus toi esille eroja

Tupakoinnin verenkiertovaiikutuksia selvitettiin lähemmin tutkimalla kymmentäidenttistä kaksosparia, joista toinen parista ei taupakoinut ja toinen oli tupakoinut runsaasti joka päivä 20 vuoden ajan. Tupakointi oli Lassilan mukaan ainoa havaittu sydän- ja verisuonitautien riskitekijä.

Tupakoivien verestä voitiin lisäksi mitata korkeita stressihormonipitoisuuksia; adrenaliinia ja noradrenaliinia. Sitä vastoin solutasolla vaste stressihormoneille oli alentunut. Tämä voidaan tulkita vastareaktioksi jatkuvalla stressihormonialistukselle.

Kokemusta riittää...

Maailman veteraanit aseriisunnan asialla

Veteraanit eri puolilta maailmaa kehottavat hallituksia lisäämään ponnistuksiaan sekä tavanomaisten että ydinaseiden vähentämiseksi.

Neljän kansainvälisen veteraanijärjestön aseistariisuntatoimikunnan kokous päättyi äskettäin Leningradissa. Nelipäiväisessä kokouksessa oli läsnä 80 edustajaa 20 eri maasta. Suomen veteraanijärjestöistä oli mukana kymmenen edustajaa.

Julkilausumassa toisen maailmasodan veteraanit ilmaisevat tyytyväisyytensä Neuvostoliiton perestroikaan ja glasnostiin. Luottamuksen

ilmapiiri eri kansojen välillä antaa toiveita myös aseriisunnan edistymisestä maailmassa.

Veteraanit antavat tukensa Helsingissä vuonna 1975 pidetyn ETYKin ja Wienissä viime talvena päättyneen jatkokouksen päätösasiakirjojen toteuttamiselle.

Veteraanit korostavat myös yhteistyön merkitystä nuorison ja kansainvälisten nuorisjärjestöjen kanssa. Kehityksmaiden perusongelmien ja ympäristökysymysten ratkaisemista pidetään rauhallisen kehityksen välttämättöminä edellytyksinä.

SOAPSTONE

Lähetä minulle korvaukset
TuliKivi-esitteet
NIMI _____
OSOITE _____
PUHELIN _____

TULIKIVI

The New Alberene Stone Company Inc.
P.O. Box 300, Schuylers, Virginia 22969 USA
tel. 804-531-2228, 804-531-5677

Kuolleita

Arvo Oja

LUNENBURG, MA - Arvo Oja, 73, 867 Northfield Road, kuoli heinäk. 24, 1989 kotonaan.

Oja syntyi Ashbyssä lokak. 28, 1915 Alexander ja Hilma (Haarala) Ojan perheeseen.

Hän oli eläkkeellä oleva kattilanvalmistaja Dillon Boiler Worksilta.

Oja oli myös toisen maailmansodan sotaveteraani ja sai palveluksistaan purppurasydämen.

Kaipaamaan jäivät vaimo Elizabeth R. (Smith) Oja; poika Alexander A. Oja, East Hampton, Conn.; neljä tytärtä, Patricia A. Saari Florida, Pamela J. Darcy, Greensboro, N. C., Katherine H. Benoit, Ashburnham ja Ellen R. Miller, Lowell; kaksi veljeä, William ja Ernest, Townsend sekä useat lastenlapset.

Hautaus toimisto Bosk Funeral Home, 85 Blossom St. huolehti hautauksesta.

Hautaaminen tapahtui Hillsiden hautausmaahan Townsendissa.

Newton-Bartlett HAUTAUSTOIMISTO

Tel. (603) 863-2113
42 Main St., Newport, N.H.

Arvo Häkkinen

GARDNER, MA - Arvo O. Häkkinen, 81, Everett Acres, Belchertown, entinen gardnerilainen, kuoli elok. 1, 1989 Mary Lanen sairaalassa Waresassa.

Häkkinen syntyi Kotassa Suomessa helmik. 16, 1908 Otto ja Bertha M. (Wirinan) Häkkisen perheeseen ja saapui Gardneriin vuonna 1910.

Hän valmistui vuonna 1927 Gardnerin High Schoolista sekä myöhemmin Stockbridge Schoolista Massachusettsin yliopistosta vuonna 1930.

Vuodesta 1939 vuoteen 1948 hän työskenteli Gardnerin kaupungin palveluksessa.

Vuonna 1973 hän jäi eläkkeelle Belchertown Staten sairaalasta, jossa hän oli työskennellyt 35 vuoden ajan.

Häkkinen kuului Suomi-Seuraan ja Finnish American Club of Saimaan.

Kaipaamaan jäivät käly Antena M. Häkkinen, Gardner; ystävä Helena Goulding, Belchertown sekä sisarusten lapset.

Vainaja haudattiin hiljaisuudessa Wildwoodin hautausmaahan.

Huia tarjolla

Liisa A. Lienes

"... te olette Jumalan viljelysmaata". (I Kor. 3: 9)

Jos olet uudestisyntynyt Jumalan Pyhän Hengen ja Sanan kautta, olet kokenut suuren armon. Sinusta on tullut Jumalan viljelysmaa. Oletko tietoinen siitä kuinka kallisarvoinen olet Jumalan silmissä? Sinut on siirretty pimeyden valtakunnasta kirkon valtakuntaan. Sinua hoitaa itse Jumala.

Mitä on tapahtunut "palsatallasi" siitä lähtien kun sait armon tulla uskoon? Joskus on hyödyllistä katsoa menneisyyteen. Ei niin, että alkaisimme jälleen surkutella kaikkea entistä, tuskaila siitä, vaan siksi, että ymmärtäisimme täydellisemmin sen ihmeen joka on tapahtunut elämässämme kun tulimme uskoon - ELÄVÄÄN USKOON. Kuinka tämä uskoontulo tapahtui sinun elämässäsi?

Ev. Matteus, Markus ja Luukas Jeesus puhuu ihanan vertauksen "kylväjästä, joka meni kylvämään". Tässä kuvaan nollisessa opetuksessa Jeesus tuo nähtäväksemme neljä erilaista maaperää, joista vain yksi oli "hyvää maata". Joskin tässä tarkoitetaan neljää ihmislaita, niin kuitenkin tätä kuvaannollista kieltä voidaan soveluttaa yhteenkin henkilöön. Tällä kertaa juuri sinuun. "Katso, kylväjä meni kylvämään".

On tärkeää muistaa, että kylväjä on aina Jeesus, vaikka hän käyttää opetuslapsiansa työtovereina. Jonkun henkilön tai tilanteen kautta Jeesus tuli sydämesi palstalle ja heitti sinne "hyvää siementä". Mutta sinun sydämesi oli niinkuin läpikul-

ku tie... se oli kovaksi tallattu. Siemen putosi tielle, tien oheen. Sydämesi maaperällä ei ollut vastaanottokykyä. Sielunvihollisen "linnut" nopeasti söivät kylvetyn siemenen - Jumalan Sanan.

Kului aikaa. Sydäntäsi oli tallattu. Mutta siihen oli myös tullut murtumia, rakoja. Jälleen uskollinen kylväjä lähti kylvämään. Jälleen "hyvää, katoamatonta siementä" - Jumalan Sanaa - kylvettiin sydämesi maaperälle. Sen pinnalle oli muodostautunut multa kaikista hyödyttömistä, kuolleista kasveista joita olit vuosien mittaan sydämessäsi kasvattanut. Sydämesi pinnalla oli nyt rakoja, ja multa. mutta sydämesi palsta oli vielä "kallioperäistä maata". Kylväjä heitti siemenensä. Se putosi multaan, nousi nopeasti oralle. Mutta... "hyvän siemenen" - Jumalan Sanan - tähden tuli elämäsi vainoa, ahdistusta, ehkä pilkkaa... Oras paloi "kuumuudessa". Ei ollut juurta.

Jälleen kului aikaa. Kallioperäiseen maahan tuli kovia iskuja, murtumia. Rikkaruhot, hyödyttömät kasvit nousivat, lakastuivat, kuolivat ja muuttuivat mullaksi. Multakerros tuli paksummaksi. Ohdakkeet ja orjantappurat lisääntyivät; ne menestyivät mullan pinnalla. Taasen taivaallinen kylväjä lähti kylvämään. Siemen oli hyvää. Olit ahdistettu; elämäsi oli tukahduttavaa. Sydämesi maaperä oli pehmentynyt. Siemen meni sisälle, nousi oralle, ja alkoi kasvamaan. Mutta siinä ohessa kasvoivat myös orjantappurat... roskakasvit. Uusi kasvi, hyvän siemenen kasvi "tukehtui... elämän huoliin, rik-

kauteen, ja hekumoihin".

Kylväjä on uskollinen. Erään kerran Jeesus seisoi jälleen sydämesi palstan reunalla. Maaperää oli muokattu - karsimyksien kautta. Sydämesi oli murtunut - haavoja täynnä, ahdistuksissa, tukahtumaisillaan... Kylväjä heitti siemenen, ja tällä kertaa se putosi "hyvään maahan". Siemen upposi hyvään maahan, nousi oralle, kasvoi, kantoi ja antoi HEDELMÄN. Vihdoinkin hedelmä!

Ensimmäinen hedelmä oli juuri uudestisyntyminen uskon kautta Jeesukseen Kristukseen. Sitten tuli muut hedelmät, rakkaus, ilo, rauha Pyhässä Hengessä jne. Kävikö sinun näin? Entäs nyt, kuinka on viljelysmaan laita? Hyvän maan tuntomerkki on hedelmällisyys. Oletko hedelmällinen? Vai ovatko rikkaruhot, kuivuus, laiminlyönti palstan hoidossa saaneet tehdä tuhoa kallisarvoisessa viljelysmaassa? Huonosti hoidetun Hengellisen kasvimaan merkit ovat rakkaudettomuus, ilon puute, rauhan puute, innon puute, haluttomuus asettaa Jumalan asiat ensi sijalle, uudistunut kiinnostus maailmaan... jne. Kuinkas on laitasi? Ystävä, jos palstasi tuottaa heikosti, mene uudelleen Jeesuksen tykö. Hän tahtoo auttaa sinua. Hän on viisas viljelijä, hyvä puutarhuri. Hän rakastaa sinua.

Hyvät Raivaajan lukijat!

Yli viidentoista työvuoden jälkeen erosin 30.6. 1989 tehtävistäni Suomi-Seura r. y:n järjestösihteerinä Helsingissä. Näinä vuosina olen saanut tehdä yhteistyötä lukuisien ulkosuomalaisen yhteisöjen ja yksityishenkilöiden kanssa, joita jokaista on mahdotonta erikseen tavoittaa.

Haluan tämän lehden kautta esittää sydämelliset ja lämpimät kiitokseni hyvästä ja rakentavasta yhteistyöstä, jonka toivon Teidän ja Suomi-Seuran välillä jatkuvan. Itselleni tämä aika oli antoisa, ja Teiltä kaikilta olen oppinut paljon. Monet työn kautta syntyneet kontaktit ovat muodostuneet ystävyyssuhteiksi, joiden uskon - ja toivon - kestävä.

Kiitän saamistani lukuisista tervehdyksistä, ja toivottan Teille onnea ja menestystä tulevaisuudessa.

Laukkoskella heinäkuussa 1989

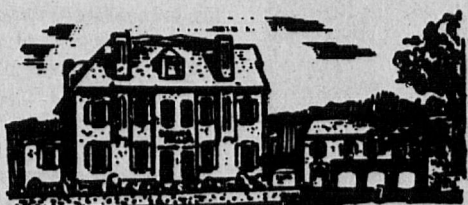
Auli Talvi

Jaakkola

SF - 07150 Laukkoski

NORDGREN
HAUTAUSTOIMISTO
300 Lincoln Street, Worcester, Mass.
Puhelin 852-2161
ARTHUR R. NORGREN

SAWYER-MILLER HAUTAUSKAPPELI



129 ELM ST., FITCHBURG



123 MAIN ST. WESTMINSTER

763 MASS. AVE. LUNENBURG

henkilökuntaan kuuluu suomea puhuva henkilö

Palvellut monta suomalaista sukupolvea

Howard J. Miller, hautaustoimittaja 354-6778

KESKUSTASSA SIJAITSEVA

FRANK H.
MILES
COMPANY

1158 Main St., Holden, MA
Hautatoimituksia
vuodesta 1896

May Funeral Service

HAUTAUSTOIMISTO

RUSSELL W. MAY
Palvelusta Norwoodille ja
ympäristölle

85 Nichols St., Norwood, MA
Puhelin: 762-1509

BOSK FUNERAL HOME

85 BLOSSOM ST., FITCHBURG, MA TEL. 342-3635

Serving All Faiths

FUNERALS • CREMATIONS • REMOVALS

Services Within Your Means
Local or Distant



Our convenient location,
easily accessible from
all parts of city and
suburban towns.
Ground Level Entrance

AMPLE OFF STREET AREA FOR PARKING
IN COMPLIANCE WITH FTC

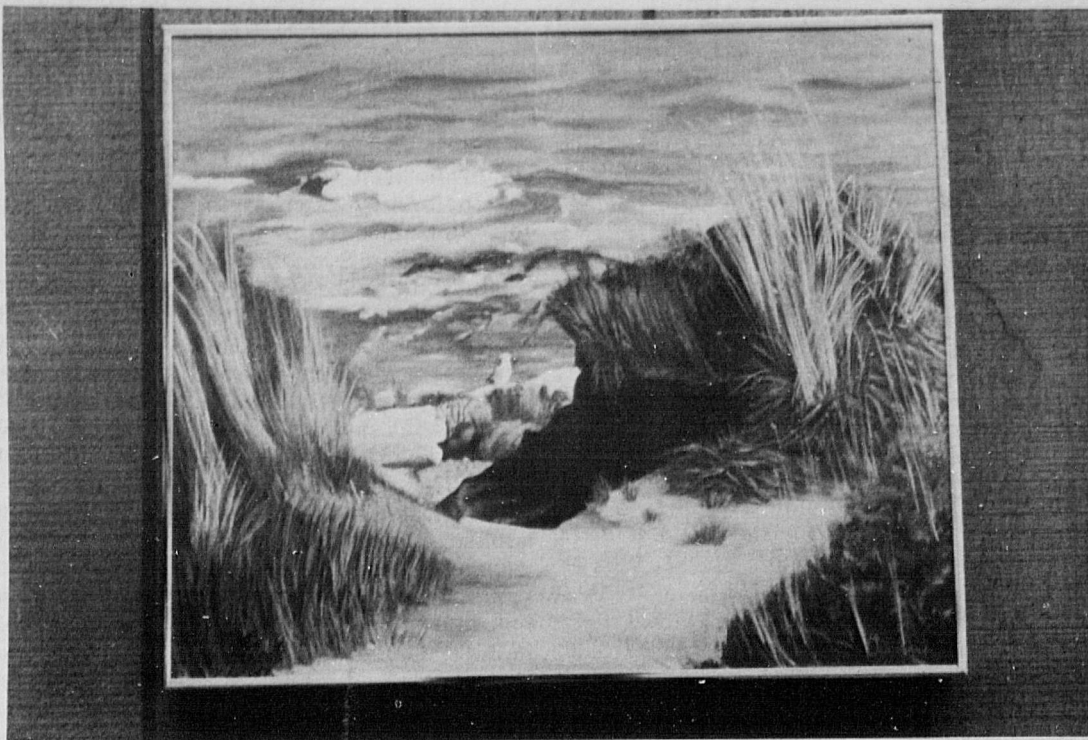
MOORCROFT HAUTAUSTOIMISTO

31 Myrtle Ave. Fitchburg, MA
Puh. 343-7137

Ystävällinen palvelu

PARKKAUSPAIKKA

Richard C. Moorcroft
Stephen R. Moorcroft

*The Finnish-American***RAIVAAJA****"Seagull" by Millie Wiskari**

Oils and watercolors by Millie Wiskari to be exhibited in Stony Creek, Conn.

An exhibition of richly hued oils and watercolors by a Rhode Island artist, Millie Wiskari, is opening in Stony Creek, Conn., on Aug. 27.

The show, which features landscapes, seascapes and portraits, will run through Sept. 13. Sponsored by the Friends of the Willoughby Wallace Memorial Library, it will be held at the library, 146 Thimble Islands

Road, Stony Creek. The Friends organization arranges exhibitions at the library's gallery through the year, with the participating artists selected by an art jury.

Wiskari's paintings were last exhibited last September and October in Finland. Her show opened as part of an annual celebration of friendly Finnish-

American relations known as "America Days." The observance, held each year in a different Finnish city, was staged last September in Kuopio.

Wiskari is American born, but both her parents came from Finland.

She received a bachelor's degree in art at Hunter College in New York City. She is currently completing a group of three

large paintings for the New York headquarters of Finnair.

Following the opening reception on Sunday afternoon, Aug. 27, her Stony Creek exhibition can be seen during library hours - Monday through Thursday from 11 a.m. to 9 p.m. and Friday and Saturday from 11 to 5.

The Stony Creek exit on Interstate 95 is No. 56.

The Artist

*The art of Millie Wiskari aims to share
With everyone her wonder, even awe
At all the gifts that life and nature hold.
Her work is influenced by where she lives:
Amid a stand of lakeside pines and oaks,
Of mountain laurels and of birches, too.
It is a place where birdcalls fill the day.*

*Her oils and watercolors seek to catch
A special fleeting moment in a world
Of ever-changing nature, rend'ring it
With realism specially perceived,
Or allegory that can strip the leaves
From trees and broodingly direct one's eye
Onto a forest's giant blackened king.*

*A portraitist as well, she goes beyond
Mere likenesses to capture what she sees
Within her subjects' personalities.
Such portrait work she concentrated on
While bringing up four children, and she chafed
At being so pressed she could not spend the time
She wanted in those years with brush in hand.*

*But now that she and husband, Werner, live
Alone in Charlestown in Rhode Island, she
Can stand for hours in her studio
And only notice when the shadows creep
Upon her easel that the day is done.
Among her late commissions is an oil
Of towering Finnish birches for Finnair.*

*Her parents both were Finns; Chicago was
Where she was born. She earned an art A.B.
At Hunter College in New York, and there
She also took up sculpture, etching, too.
Her paintings were last shown last fall abroad:
In Finland at a Finnish-U.S. fete.
An early viewer said they "glow like jewels."*

Werner Wiskari

**Millie Wiskari painting a daughter's portrait.**

Fitchburg, MA

August 14 marked the 100th anniversary of the founding of the former *Aamunkoitto* (Daybreak) Temperance Society of Fitchburg.

The first members to take the pledge to abstain were H. H. McLean, Matti Nisula, Johan Tiilikkala, Fredrika Tiilikkala, Maria Hollanti, Sakarias Nikkarikoski, Tuomas Parkka, Jacob Köykkä, Lena Asiala, Anders Syrjä, Tilita Helenius, and F. F. Palo, according to an article by "A. K." in an old temperance almanac.

Aamunkoitto eventually built its own hall on Grove St. during the 1920's.

But financial difficulties set in and the society lost title to the hall.

According to "Appendix B" of *The Finnish Imprint* (edited by Liisa A. Liedes), *Aamunkoitto* ceased activity in 1933.

Burbank Fair coffee booth

The Finnish Coffee Booth for the Burbank Hospital Fair needs your help.

There will be a meeting at 10 a.m. on Friday, August 25 at the home of Joyce Hannula to address envelopes and develop telephone lists for the Coffee Booth. Lunch will be served.

There will also be a Karjalan piirakka cooking class on September 12. Mimmi Hartiala-Sloan will be the instructor.

Call Joyce Hannula 874-0629 if you can come help at the meeting or wish to attend the cooking class.

Immigrant Kantele players

Joyce Hakala, Director of the kantele ensemble, Koivun Kai, is researching the lives and musical legacy of Finnish immigrant kantele players who came to the U.S. and Canada between the years 1880-1930. She is especially interested in information regarding **Katri (Katarina) Haanpää Oksanen**.

Katri was born in 1893 near Haapavesi, Finland, and emigrated "to America" (place unknown), where she established a kantele ensemble comprised of four people.

If you have any information about Katri Oksanen, the other members of her ensemble, or any other immigrant kantele players, please contact Joyce Hakala at 926 17th Ave. S.E., Minneapolis, MN 55414 or call (612) 331-5819.

**Subscribe
to
Raivaaja!**



Finnish-American Translators Association

To all present and prospective members:

Anyone who attended the Seattle FinnFest meetings can tell you that Finnish American Translators Association is off to a great start. The workshop that preceded the organizational meeting generated a good deal of interest and enthusiasm.

I heard one person say that it was the highlight of her day. High praise when you consider the kind of attractions it was competing with.

Hats off to Anja Miller, Aili Bell, Leo Vuosalo and Steve Stone.

For those of you who may not be familiar with FinnFest, it is an annual ethnic festival held in places where there is a substantial population of Finnish descent.

FinnFest 1990 will be at Suomi College in Hancock, Michigan from July 26 - 29th and in Lake Worth, Florida in March of 1991.

Programs run the gamut from movies and videos (this time a marvelous comedy on film and the incomparable Loukinen videos depicting the lives of Finns and others in Michigan's Upper Peninsula and Minnesota) to lectures on everything from history to literature to ethnic cooking.

There is music and dance, (mostly folk and social); panel discussions and workshops, (including FATA's); and business meetings of various or-

ganizations.

There are demonstrations of traditional crafts, displays by Finnish firms, exhibitions by women gymnasts (the troupes from Finland really do modern dance), athletic competitions and of course the 'tori', selling everything from books to bagatelles.

Add bi-lingual church services, banquets, and meeting with friends who share your interests, and you will understand why each FinnFest is usually followed by a few days of rest and recuperation.

We are now a member organization of FinnFest USA. Their permanent address is FinnFest USA, 636 16th Street, Owatonna, MN 55060.

Another organization with which we share common goals is the Finnish-American Literary Heritage Foundation, P.O. Box 1838, Portland, OR 97207.

Their last newsletter contains John Virtanen's inspiring account of Friberg's translation of the *Kalevala* and of the efforts that produced funding for the book. I hope we can develop the kind of persistence and cooperation that produced such wonderful results.

Those of you who are interested in non-literary translation will note the first topic in the list near the end of the minutes: investigation of a certification program for translators. I have some very preliminary and scattered information on the subject.

One of our members, Ritva Cederstrom, has completed a Translation Research and Instructional Program at the State University of New York at Binghamton and is certified as a translator of Finnish.

I called SUNY to ask if the certification examination was open to everyone, but was told that it was given only to those enrolled in the program. SUNY also has a weekend translators' conference each summer, offers translation courses and workshops throughout the year, and puts out a publication for translators. The head of the program is Marilyn Rose, TRIP, SUNY, Binghamton, NY, 13901.

There is also an American Translators Association in existence which grants accreditation to members, but they do not yet have accreditation in Finnish. Should the Board investigate the possibility of FATA's developing its own accreditation or certification procedures, perhaps in collaboration with a university where Finnish is taught? I would like to hear suggestions.

The second point on the list I referred to above is the stimulating and sustaining of mem-

bership. We welcome any actions or suggestions toward that end.

Even though I have been pleasantly surprised by the response to FATA, I realize that we are a rather specialized interest group and have only a limited membership to draw on.

Our Articles define two types of membership: those who participate actively in Association activities up to and including holding office, and those who opt for a more limited participation but still have voting rights in the organization. We hope you may know people we have not yet reached who might be interested in joining in one capacity or the other.

I feel personally a little delinquent regarding point three: developing lists and sources of publications and other helps for translators. That was one of our first goals, but it seems to have gotten sidetracked by the charter, workshop and other matters. I would very much appreciate receiving the titles of any books you have found useful in translating, either of the reference or instructional variety. It would be especially helpful to get the names of books that would aid translators of specialized or technical material.

The Data Bank and the Articles of Association are available on request to Richard Impola, 20 Dubois Road, New Paltz, NY, 12561.

The fiscal year runs from June 1989 through May 1990. The \$20 annual dues for that period should be mailed to our Treasurer, the Reverend Alex William Koski, 3060 53rd St. Apt. 18, San Diego, CA 92105.

If you have not yet filled out a Data Sheet, please request a copy from me. Any suggestions for changes in the form of the Data Sheet or the Data Bank will be welcomed. They were invented from scratch as our group evolved and undoubtedly need improvement.

Leo Vuosalo reminds me that Finnish-American immigrants' writings and memoirs are very much a part of our interest and should be published before they disappear. The Emigration Institute in Turku is the center for such activity.

I am indebted to Leo for many suggestions regarding the contents of this letter.

Richard Impola

More on the FATA next page

Smith Funeral Home, Inc.
Elden E. Bjurling
Steven A. Palmer
Directors
69 Vernon St., Gardner, MA
Tel.: 632-0377

Oh, how sad!

by Roy Helander

Among the many happy folk-songs, dances and marches in the score of "Talkootanssit", there is one piece of music that strikes me as being a good example of that "surullinen suomalainen laulu" (that sad, sad Finnish song) that somehow makes the heart skip a beat and the tears begin to well up in your eyes.

How often after hearing some Finnish piece of music, the comment is: "Wasn't that sad! Why is Finnish music always so sad?"

Well, I don't know the answer to that question. There are the usual suppositions: the hard life of the earlier Finns, a quirk in the national character, etc.

But this I do know: when that "sad" melody with its "sad" words is heard, it does hit home.

Hannikainen, the composer of "Talkootanssit", was given a wonderful character by Kivi-järvi, the librettist: Marjatta, an "ottotyttö" (a foster daughter) at the Isomäki farm, is given several songs in which to express her tragic teenage love for someone above her in class.

The composer's gift for melody thrived on this, while Kivi-järvi also put her sorrow into a poetic form that sounds honest, not contrived.

Of the three solos, the one in

the second act is a gem. She sings:

*Älkää hautaa sinne tehkö mulle,
minne kaikki vainajanne viety on!
Metsäpolun laitaan itselleni aitaan
kuusten ääreen oman kalmiston.
Sinne vieköön! Silloin tiedän:
kesäiloin saatkaa joskus ehkä
poikanen,*

*jota lemmin salaa,
metsästä kun palaa,
tuoda kummulleni kukkasen.*

(Don't make my grave there where you have taken your other dead! I'll fence in my own plot near the forest path, under the fir trees. Take me there! Then I will know that on some summer evenings, when the boy whom I love secretly returns from the forest, he may very well place a flower on my grave.)

The melody is folksongish, simple and in a minor key that rises and falls with passion. In an orchestral suite made up of "Talkootanssit" music, Hannikainen gives the soaring melody to a trumpet.

In the third act, she sings a farewell as she prepares to leave. Here the first half of the song is not as successful melodically, but in the second half returns to the same melody as in the earlier number.

Listen for it and see if you don't agree.

Speaking of the name, Kokkola . . .

by Signe

Did you ever wonder how Fitchburg's Finnish Sister City happened to be called Kokkola?

In her stories about Kokkola, Sylvi Möller writes about the legends that have long been told about the origin of that name.

Perhaps we should recall that the word *kokko* refers to a bonfire, and that an eagle (kotka) is also sometimes known as a *kokko*.

One story tells of two hunters who were having an argument about the area where each was permitted to hunt.

Just then a large eagle flew into a nearby tree. One of the men shot him, and the spot where this occurred came to be known as Kokkola.

Another tale has to do with an ancient pine tree in whose shade churchgoers would stop

to rest on a Sunday morning. Since there was an eagle's nest in the tree, this place was ever after known as Kokkola.

On land belonging to a Savola family, there is still a huge boulder. At one time it was customary for the youth of the village to gather close by, play games, and burn bonfires. As a result, the area became Kokkola.

Probably a more prosaic explanation is the correct one. It has to do with an old map, dated 1700, that has been preserved to this day.

It shows a cove named Kokkolahti and its surroundings. It is believed that this name also came to be given to the town.

In 1500, a Rev. Jakob was captured by the Russians, and he was said to come from Kokkolahti.

As time went on, the name was shortened to Kokkola.

Finnish Cultural Center
presents

Jyväskylän Teatteriyhdistys Kulissi
in

Talkootanssit

Wednesday, August 23 7 pm
Weston Auditorium, Fitchburg State College

Admission \$5.00

Letter to the Editor

Dear readers of RAIVAAJA

At the end of June I resigned from my job at Suomi-Seura (Finland Society, formerly Suomi Society) in Helsinki, after fifteen years.

During these years I had the pleasure of working together with and getting to know people, societies, associations, groups etc., interested in their Finnish origins, Finland and the Finnish language and culture. It is impossible to reach each and every one of you individually.

I therefore take the opportunity through this paper to thank you all for good cooperation which I hope will continue between you and Suomi-Seura.

For myself, these years have been most beneficial and I have learned a lot from all of you. Many contacts have also developed into lasting friendships.

Thank you!

Auli Talvi
Jaakkola
SF-07150 Laukkoski
Finland

Translators organize at FinnFest

Twelve charter members of the proposed organization met in Savary Hall at the University of Washington, Seattle, Washington during FinnFest '89 at 4:00 p.m. on July 14, 1989 with Anja Miller of Brisbane, California presiding as temporary Chairperson.

It was moved, seconded and carried that this be the charter and organizational meeting of the Finnish-American Translators Association.

Richard Impola, who has been acting Chairperson and organizer of the Association for the past year presented a second draft of the Articles of Association for the FATA which he and several other interested potential members had developed. The Articles were signed by eleven persons on July 14, 1989.

By motion made, seconded, and carried the Articles were adopted as presented.

Richard Impola, New Platz, New York, was nominated and

unanimously elected as Chair for a two-year term and immediately assumed office, with Anja Miller stepping down as temporary chairperson of the meeting.

Steve Stone, Omaha, Nebraska, and Leo Vuosalo, El Cerrito, California, were nominated and elected for two-year terms to the offices of Vice-Chair and Director respectively.

A motion was approved to suspend the stipulation of a two-year term in Article VI, Section 2 of the articles for election of Secretary and Treasurer to permit the staggered rotation of officers.

Eva H. Erickson, Iowa City, Iowa was elected Secretary and Alex William Koski, San Diego, California was elected Treasurer to serve one-term terms.

Attention was given to setting annual dues. The Chair reported a sum of \$136.00 in the Treasury, collected from those interested in organizing the Association. Richard Impola as

acting Chair and organizer declined any compensation for duplication, postage and other expenses incurred during the past year, stating he wished them to be his contribution to the organization of FATA.

Annual dues as high as \$50.00 per year were discussed but opposed as being too high and possibly discouraging to the membership even of the thirty-odd persons who had each contributed \$5.00 to support creation of FATA. A show of hands survey gave the following results: two in favor of \$15.00; seven in favor of \$20.00; five in favor of \$25.00.

The motion to set annual membership dues at \$20.00 was carried.

By motions made, seconded and carried the fiscal (annual) year was set to run from June 1 through May 31 and the Chair and Treasurer were authorized to sign all Association checks.

Article VII, Section 2 of the FATA Articles calling for a membership election of the Nominating Committee was waived and a motion was passed to have the Board appoint a No-

minating Committee to prepare a ballot for election at next annual meeting of a Secretary, Treasurer and Nominating Committee for two-year terms.

Discussion was held regarding the establishment of a FATA Newsletter to attract membership and to obtain support, participation in, and publicity for FATA. It was moved, seconded, and carried that the Boards have authority to undertake publication of a newsletter and/or other appropriate publicity efforts in the coming year. Suggestions included the publication of information and articles in the four Finnish-American newspapers and the distribution of information to appropriate organizations in the USA and Finland. Membership should be advised to inform the Board of likely recipients, contacts, and approaches for the distribution of publicity, news, and information.

It was moved, seconded, and carried that FATA become a member of FinnFest USA.

A vote of appreciation and a round of applause was extended to Richard Impola for his

efforts these past years in initiating and establishing support for and interest in the creation of FATA and for arranging the workshop program for FinnFest '89.

General Discussion of future direction and activities for the Board included:

1. Investigation of a certification program for translators.

2. Stimulating and sustaining membership.

3. Developing lists and sources of publications and other help for translators.

4. Studying and developing publishing priorities and lists of literary work for translation.

5. Contacting University Departments with programs of study in Finnish and other appropriate agencies and sources of aid and information.

A motion was made and carried to have the selection of works for translation as the subject of the FinnFest 90 workshop program.

The meeting was adjourned at 5:00 p.m.

Eva H. Erickson
Secretary

Kalenteri

CONNECTICUT

Aug. 19 - Program evening and dance, 7:30 pm, Aura Hall, Voluntown. Sponsored by Aura Seura. Tickets \$5.00.

Aug. 25 - Evening dance, Tamarack Lodge, Voluntown. Featuring music by "Talkootanssit" players.

Aug. 26 - Musical "Talkootanssit", 2 pm, Tamarack Lodge, Voluntown. Play followed by chicken barbecue and dancing.

Aug. 27-Sept. 13 - Exhibition of oils and watercolors by Millie Wiskari, Willoughby Wallace Memorial Library, 146 Thimble Islands Rd., Stony Creek. Hours: Mon-Thurs, 11 am-9 pm; Friday & Saturday, 11 am-5 pm.

MASSACHUSETTS

Aug. 19 - Sauna & refreshments, 3-9:30 pm, Uljas Koitto Camp, Suomi Rd., Furnace Pond, Pembroke.

- Dance, 8 pm-midnight, Saima Park, Scott Rd., Fitchburg. Music by Hi-Lites. Sponsored by Finnish American Club of Saima.

Aug. 20 - Braised beef dinner, noon-1:30 pm, Kaleva Camp, Fort Pond, Lancaster. Adults: \$6.00, Children \$2.00. Sponsored by the Kaleva Society, Inc., Fitchburg.

- Chicken barbecue, 1 pm, Sovittaja Park, Rutland. Sponsored by Finnish American Club of Rutland. All tickets advance sale only. Contact Barry Heiniluoma: (508) 928-4428.

Aug. 23 - Sauna & refreshments, 6:30-9:30 pm, Uljas Koitto Camp, Pembroke.

- Jyväskylä Teatteriyhdistys Kulissi's production of the musical "Talkootanssit", 7 pm, Weston Auditorium, North St., Fitchburg State College, Fitchburg. Sponsored by Finnish Cultural Center at Fitchburg State College.

- Coffee & dance social, 8 pm, Kaleva Camp, Fort Pond, Lancaster.

Aug. 26 - Sauna & refreshments, 3-9:30 pm, Uljas Koitto Camp, Pembroke.

Dance, 8 pm-midnight, Saima Park, Fitchburg. Music by D. Wells Duo. Sponsored by Finnish American Club of Saima.

- Dance, 8 pm-midnight, Sovittaja Park, Finn Park Rd., Demond Pond, Rutland. Music by Bert Stromholm. Sponsored by Finnish American Club of Rutland.

Aug. 27 - Dinner, noon, Uljas Koitto Camp, Pembroke.

Aug. 30 - Sauna & refreshments, 6:30-9:30 pm, Uljas Koitto Camp, Pembroke.

- Coffee & dance social, 8 pm, Kaleva Camp, Fort Pond, Lancaster.

Sept. 2 - Sauna & refreshments, 3-9:30 pm, Uljas Koitto Camp, Pembroke.

- Dance, 8 pm-midnight, Saima Park, Fitchburg. Music by Hi-Lites. Sponsored by Finnish American Club of Saima.

MICHIGAN

Aug. 27 - Finnish Center Association Golf Fun Day & Banquet, Farmington Hills. Call 478-6939 for more info.

MINNESOTA

August 26-27 - Finn Creek Summer Folk Festival, New York Mills. For further information: (218)385-3481.

NEW YORK

Aug. 5-31 - Exhibit of paintings by Soile Yli-Mäyry, Amos Eno Gallery, 591 Broadway, New York. Theme: "Burnt Horizon". Gallery open Tuesday-Saturday, 12-6 pm. Tel: (212) 226-5342.

Aug. 27 - Jyväskylä Teatteriyhdistys Kulissi's production of the musical "Talkootanssit", 2 pm & 7 pm, Imatra Hall, 740-40th St., Brooklyn.

All programs subject to change

Finnish Theatre Group to Fitchburg

FITCHBURG, MASS - A cast of 40 players of the Jyväskylä Teatteriyhdistys Kulissi ry. will soon arrive from Finland to present a lively musical "Talkootanssit", which in Finnish means a dance following a work bee.

The story is by Erkki Kivijärvi and music by Ilmari Hannikainen. Director of the musical is Paavo Pirttimaa.

The production will be staged at Weston Auditorium, Fitchburg State College, on Wednesday evening, August 23, at 7:00 p.m.

Tickets at \$5.00 each may be purchased at RAIVAAJA, 147 Elm Street, Hanslin Travel, 701 Main Street; LeBlanc Insurance, 376 Summer Street; all in Fitchburg, and will also be avail-

able at the door.

The Finnish Cultural Center at Fitchburg State College is sponsor of this delightful musical and encourages all to avail themselves of this opportunity to enjoy a live stage production from Finland.

Toini Laakso

"The Herring of Otter Pond" to Gilbert M. Grosvenor

*I. The supple sheets of shining millions shimmered in the pond.
Their schools' twisting silver ribbons curled like luminescent
smoke descending off into the green spring depths of Otter Pond.
Articulate fins like children's fingers sliced water's finer edges,
A deft tracery fine and small like a delicate dancer's chosen steps.
They resealed the borders of their paths with the perfect seamless
stitches of waters reappearing.
The living mirrors of their scales were 100's of 1,000's of silver
coins that flipped and spun in the slow springs' rise
They glinted like sheets of mercury mail shaken out in a sunbeam's
dash,
Like a million Southface crystal windows reflecting the sun's bright
track,
Or the silent parading edges of some fiery whirlpool of subtly cir-
cling fin.*

*II. Schools of countless herring slid the water's dense parade.
Awestruck me by their wondrous numbers.
Living diamonds, silver dollars, swimming jewels,
All atwilt of one mind,
Every eye like one upon me, a schoolboy spellbound by the fire-emerald
swarms of shimmering, shivering life.
Testimony to the magic that seethes below each surface,
The billion herring of Otter Pond swam me early past the land of
mere words and drowned me in their beauty.*

Charles Peltosalo-88

Ruotsinsuomalaisten pääsihteeri Sulo Huovinen toivoo

Yhteistoimintaa eri maiden siirtolaisten välillä

Kesti vuosikymmeniä ennen kuin entinen isänmaa Suomi tunnusti eri puolille maailmaa leivän perään muuttaneet kansalaisensa. Nyt kun emämaahan jääneet suomalaiset ja siirtolaiset jo lähettelevät esiintyjäryhmiä ja puhujia puolin ja toisin, on paljastunut uusi musta aukko yhteydenpidossa: eri maiden siirtolaisjärjestöt hädin tuskin tietävät toistensa olemassaolosta.

Yhdysvalloissa vieraillut Ruotsin suomalaisseurojen keskusliiton pääsihteeri Sulo Huovinen toivoisikin nyt pikaista muutosta asiaan, sillä hänen mielestään amerikansuomalaiset ja ruotsinsuomalaiset voisivat yhdessä pohtia sitä, miten viedä vieraassa maassa suomalaista kulttuuria eteenpäin.

Sulo Huovinen on itsekin siirtolainen. Hänen vanhempansa muuttivat töiden perässä Pietarsaaresta Suomesta Ruotsiin vuonna 1950, kun Sulo oli vasta 6-vuotias. Moni pieni lapsi unohtaa vieraassa maassa ensimmäisen äidinkielen täysin, mutta Finnish American club of Saiman vieraana Saiman puistossa puhunut Sulo toteaa onnekseen omistaneensa sukkaan äidin, joka "ei koskaan antanut puhua kotona muuta kuin suomea".

Suomea ja ruotsia jo lapsena puhunut Sulo innostui kielistä siinä määrin, että pyrki myöhemmin Uppsalan yliopistoon opiskelemaan niitä. Niinpä hän tuleekin tällä hetkellä toimeen 6-7 eri kielellä.

Ruotsin suomalaisseurojen keskusliiton pääsihteerinä Sulo on toiminut nyt kolme vuotta. Liitto ei ole mikään pieni organisaatio, sillä siihen kuuluu kaikkiaan noin 46,000 jäsentä ja alajärjestöjä on 170.

Keskusliitolla on Tukholman keskustassa oma toimisto, jossa työskentelee 15 vakituista työntekijää. Liitto julkaisee myös omaa lehteä, joka ilmestyy 10 kertaa vuodessa.

Työsarkaa riittää niin keskusliitolla kuin alajärjestöilläkin, sillä Ruotsissa on tällä hetkellä Sulon arvioiden mukaan noin 300,000 suomalaista.

Tavallaan oman ryhmänsä muodostavat aikoinaan rajan taakse jääneet Tornionjokilaakson suomalaiset, joita

tällä hetkellä on noin 40,000. Muu suomalaisasutus on Ruotsissa keskittynyt suuriin teollisuuskaupunkeihin. Suur-Tukholma nielaisee yksistään 60,000 suomalaista. Eli kuten Sulo totesi: Tukholmassa ei voi enää arvostella ympäristöä suomeksi ja luottaa siihen, ettei kukaan ymmärrä...

Siirtolaisväestö nuorempaa kuin Yhdysvalloissa

Suomen kieli ei ole ruotsalaiselle yhteiskunnalle ollut koskaan niin vieras kuin amerikkalaiselle, sillä naapurimaana ja ajoittain hallitsijamaanakin Ruotsi on totunut Suomen tapoihin ja kulttuuriin.

Siirtolaisuuden päävirrat ovat myös kulkeutuneet eri maihin eri aikoihin: Huovisen mukaan Ruotsiin alkoi muuttaa suomalaisia käytännöllisesti katsoen sen jälkeen, kun Yhdysvallat sulki ovensa. Tilannetta helpotti vielä huomattavasti Pohjoismaiden yhteisten työmarkkinoiden avautuminen vuonna 1954.

"Tästä johtuu se, että Ruotsin siirtolaispolvi on nuorempaa kuin amerikkalainen. Ruotsissa asuvien suomalaisten keski-ikä on jopa huomattavasti nuorempi kuin ruotsalaisten yleensä", Huovinen paljastaa.

Eläkeläisten lukumäärä on ruotsinsuomalaistenkin keskuudessa pikkuihijaa kasvamassa ja tämä onkin Huovisen mukaan keskusliitolle "uusi haaste".

"Meidän tavoitteenamme olisi saada lisää suomenkielisiä vanhainkoteja sen yhden lisäksi joka meillä jo on. Erilaisia suomalaisten pyörittämiä tanssipaikkoja sekä hotelli ja ravintola meillä jo toimii Tukholmassa", Huovinen kertoo.

Harrastustoiminta vilkasta Ruotsissa

Ruotsin suomalaisseurojen keskusliitolla on myös Ruotsissa 2 kansankorkeakoulua, joissa on yhteensä parisataa opiskelijaa. Koulut on tarkoitettu jatko-opiskelusta kiinnostuneille nuorille ja aikuisille, jotka ovat jo kenties olleet työelämässä jonkin aikaa.

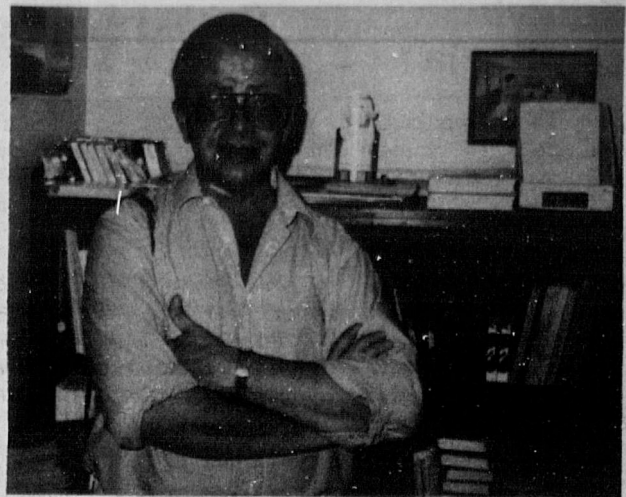
Myös kirkollinen suomalainen toiminta on vilkasta Ruotsissa. Huovisen arvioiden mukaan suomenkielisiä pappeja löytyy maasta 120. Kuninkaanlinnan vieressä Tukholmassa sijaitsee maan ainoa täysin suomalainen kirkko.

"Yli puolet keskusliiton jäsenseurojen tapahtumista on liikuntaa jossain muodossa, joten melkein jokaisella pienelläkin alajärjestöllä on oma liikuntajaostonsa. Meillä on myös yli 100 amatööriteatteriryhmää, parikymmentä kuoroa ja useampi kymmenen kansantanssiryhmää, joista ainakin pari ryhmää on aivan huippuluokkaa", Huovinen luettelee ruotsinsuomalaisten harrastuksia.

"Mutta niin meillä kuin täällä teilläkin tuntuu olevan yhteinen huolenaihe: miten saada nuoret mukaan järjestön toimintaan. Meillä on nyt Ruotsissa tartuttu viimeiseen oljenkorteen: nuorille aiotaan perustaa oma itsenäinen nuorisjärjestö, joka saa itse vastata varojensa jakamisesta ja taloudestaan yleensä. Minä uskon, että tämä on ainoa keino, jolla teini-ikäiset saadaan kiinnostumaan yhteisistä tapahtumista", Huovinen toteaa.

Kielikö ainut merkki suomalaisuudesta?

Suomalaisten siirtolaisten lapsilla on tällä hetkellä hyvä mahdollisuus saada opetusta äidinkielellään Ruotsissa. Periaatteessa ensimmäisten kuuden kouluvuoden aikana voivat kaikki halukkaat siirtolaisten lapset opetella luke-



Ruotsin suomalaisseurojen keskusliiton pääsihteeri Sulo Huovinen.

maan ja laskemaan suomeksi.

Vaikka Huovinen pitääkin tärkeänä nyt saavutettuja etuja, hän ei kuitenkaan ole vuosien kokemuksen jälkeen enää varma, onko kielen säilyminen ainut ehto suomalaisuuden säilymiselle.

"Minäkin luulin aikoinani, ettei mitään voi jäädä jäljelle suomalaisuudesta, jos suomen kieli katoaa, mutta nyt olen toista mieltä. Olen täällä Amerikassa tavannut monia nuoria 3. tai 4. polven amerikansuomalaisia, jotka eivät kenties osaa puhua sanaakaan suomea, mutta jotka ovat erittäin ylpeitä esi-isänsä perinnöstä ja kiinnostuneita kaikesta, mikä liittyy Suomeen. Samanlaisen asenteen toivoisin välittyvän ruotsinsuomalaisten lapsille ja lapsenlapsille", Huovinen lausuu.

"Tieto omista juuristaan auttaa mielestäni ihmistä luomaan positiivisen ihmiskuvan ja kehittymään tasapainoisemmaksi yhteiskunnan jäseneksi. Oman alkuperänsä tunnistamiseen ja esi-isien muiston kunnioittamiseen ei tarvita kieltä", Huovinen painottaa.

Siirtolaisten yhteistyö alulle

"Tähän saakka vallinnutta tilannetta eri maiden siirtolaisjärjestöjen välillä on helppo kuvata: yhteyttä ei ole pidetty käytännöllisesti katsoen lainkaan. Mikä on todella ikävä tosiasia, sillä mielestäni niin meidänkin liittomme jäsenille kuin amerikansuomalaisille olisi hyvin rikastuttavaa saada

kontaktia muihin siirtolaisiin. Vaikka eroja olosuhteissa varmasti löytyy, niin periaatteessa kaikki siirtolaiset osittain painiskelevat samankaltaisten ongelmien kanssa", Huovinen toteaa.

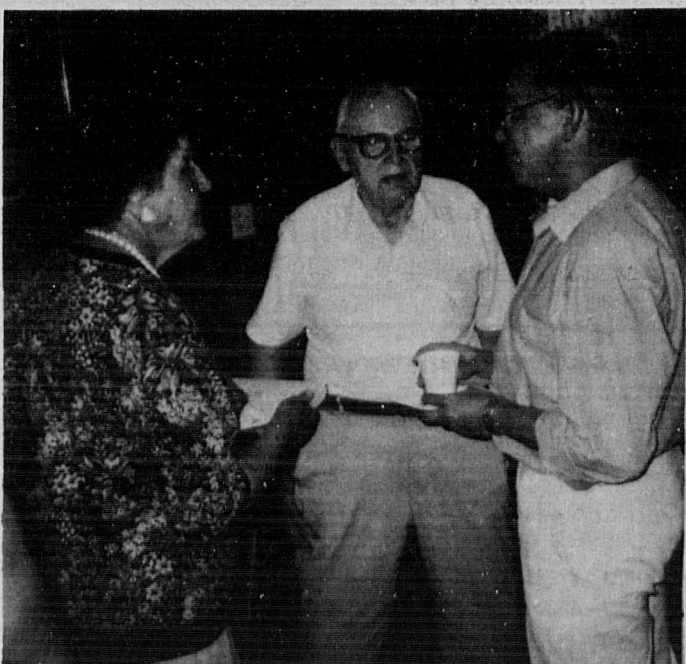
Sulo Huovinen on kiertänyt Amerikan-matkansa aikana jo FinnFestit ja New Yorkin suomalaiskorttelit, käynyt tapaamassa Fitchburgin suomalaisia ja matkustanut sieltä Kanadaan sikäläisiin siirtolaisyhdyksuntiin.

"Vilpitön toiveeni on, että yhteistyö siirtolaisjärjestöjen kanssa lähtisi nyt todella alkuun, niin että me voisimme lähettää ryhmiä FinnFesteihin ja tšekäläisiä esiintyjäryhmiä voisi taas matkustaa Ruotsiin, vaikkapa meidän jokakesäisiin suuriin tanhujuhlillemme", Huovinen selittää.

Huovisella on jo suunnitelmia parin vuoden päästä pidettävän Floridan FinnFestin varalle, jonne hän aikoo lähettää ryhmän ruotsinsuomalaisia eläkeläisiä. Hänen mielestään olisi myös aiheellista, että suomalaisten omistamien kansankorkeakoulujen rehtorit voisivat vierailla Suomi-Collageissa ja pari opiskelijaa voisi vuosittain matkustaa sinne vaihto-oppilaina.

Huovinen haluaa muistuttaa, ettei virallinen yhdistyminen ole järjestöille tarpeellista, ei edes eri maiden sisällä, sillä erilaisuus on rikkautta. Tämä tietysti vain sillä edellytyksellä, että yhteistyö järjestöjen välillä muuten toimii.

Ulla Hovi



Ethel Anttonen ja Osmo Tuiskula Sulo Huovisen seurassa Saiman puistossa.

EXPERIENCE THE DIFFERENCE HUHTALA OIL CO. MAIN STREET, EAST TEMPLETON

- LOCALLY OWNED
- OUR THIRD GENERATION
- 7 OIL DELIVERY TRUCKS
- 13 LICENSED TECHNICIANS
- 24 HOUR BURNER SERVICE
- 43 YEARS OF DEPENDABILITY
- AUTOMATIC OR CALL IN SERVICE
- NEW CUSTOMERS ALWAYS WELCOME

LOW COMPETITIVE PRICES
VOLUME DISCOUNTS

FUEL OIL
CASH ON DELIVERY
or within 10 Days
with established credit
MINIMUM 150 GALLONS

CALL 632-1221

Our service area is from North Rutland to Orange

Tulevia tilaisuuksia

Kahviaiset ja tanssit keskiviikkoiltoisin heinäk. 5. - elok. 30. klo 8 Kaleva Huvilalla, Fort Pond, Lancaster. Kaikki tervetulleita!

Tanssit Saiman Puistossa lauantaina, elok. 19. p:nä klo 8-12 yöllä. Hi-Lites soittaa. Järjestäjä FACS. Kaikki tervetulleita!

Palapaisti-päivällinen sunnuntaina, elok. 20. p:nä klo 12-1:30 ip. Kaleva Huvilalla, Fort Pond, Lancaster. Sponsori Kaleva Society Inc. Fitchburg. Kaikki tervetulleita!

Kana barbecue sunnuntaina, elok. 20. p:nä klo 1 ip. Sovittajan Puistossa Rutlandissa. Liput etukäteen soittamalla Barry Heiniluomalle (508) 928-4428.

Jyväskylän Teatteriyhdistys Kulissi esittää suomalaisen laulunäytelmän "Talkootanssit" keskiviikkona, elok. 23. p:nä klo 7 ill. Fitchburg State Collegessa. Liput \$5.00 ja niitä saa Raivaajan konttorista sekä ovelta. Sponsori Finnish Cultural Center. Kaikki joukolla katsomaan suomalaista!

Burbankin sairaalan syysmyyjäisten suomalaiskoju tarvitsee vapaaehtoistyöläisiä. Kaikkia innostuneita pyydetään saapumaan Joyce Hannulan kotona perjantaina, elok. 25. p:nä klo 10 aam. pidettävään kokoukseen, missä kirjoitetaan kirjekuoria ja laaditaan puhelinlistoja. Lounas tarjolla.

Syysk. 12. p:nä opetellaan Karjalan piirakoiden leipomista Mimmu Hartiala-Sloanin johdolla.

Soittakaa Joyce Hannulalle 874-0629, mikäli haluatte saapua kokoukseen tai olette kiinnostuneita leivontakursseista.

Järjestämme matkoja Floridaan ja Suomeen ja minne tahansa maailmassa

Puhumme suomea

GIT MATKATOIMISTO

69 Main St. Leominster
Puh. 537-4536

JOYCE I. HANNULA CFP

Personal Financial Planner

79 East Rd. P.O. Box 500
Westminster, MA 01473

874-0629 or 832-6368

IDS AMERICAN INDEPENDENT SOCIETY

Fitchburg ja ympäristö

Uutispaloja

Tapasimme parisen viikkoa sitten fitchburgilaisen Raimo Ahdin Saiman Puistossa, minne hän oli poikennut suomalaisine sukulaisineen.

Raimo oli esittelemässä paikallisia suomalaisnähtävyyksiä äitinsä nuorimmalle

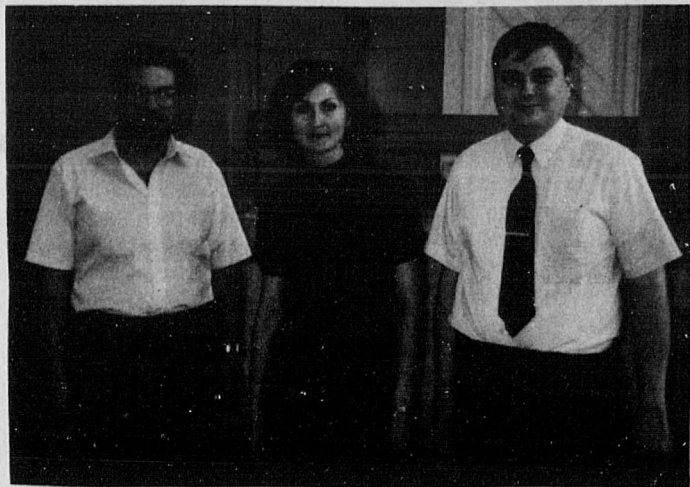
siskolle Taimi Pulkkiselle, serkulleen Marjatta Pulkkiselle ja toisen serkkunsa tyttärelle Jaana Kalliolle.

Kolmikko oli saapunut Fitchburgiin Kaliforniasta, missä oli viivytty yksi viikko.

Täältä matkaa jatkettiin itä-



Marjatta Pulkkinen (vas.), Raimo Ahti, Jaana Kallio ja Taimi Pulkkinen Saiman klubirakennuksessa.



Dean Elfath, Liisa Rankinen ja Richard Evans.

rannikolle, New York Cityyn ja ainakin Niagran putouksille. Kaikille kolmelle matka oli ensimmäinen Yhdysvaltoihin, joten näkemistä varmasti riitti.

Taimi Pulkkinen asuu Valkeakoskella, missä hän viettää päiviään eläkeläisenä.

Marjatta Pulkkinen on espoolainen ja toimii opettajana Kauppakorkeakoulussa.

Joukon nuorin Jaana Kallio opiskelee saksaa pääaineenaan Tampereen yliopistossa. Tähtäimessä on kääntäjän ammatti.

Helsinkiläinen lääketieteen opiskelija Liisa Rankinen saapui Raivaajan toimitukseen Worcesterista, missä hänen ystävänsä Irma Szymanski (Suomesta kotoisin) huolehtii U. Mass. Medical Center'n veripankin toiminnasta.

Rankinen vietti kaksi kuukautta Yhdysvalloissa ja sanoi nauttineensa matkastaan. Kesä on ollut kokemusrikas ja erittäin mielenkiintoinen.

Raivaajaan hän tutustui kahden "collegan" kanssa. Dean Elfath toimii U. Mass. Medical Center'n veripankin apulaislääkintäjohtajana, Richard Evans on poliisilääkäri.

Deveau ei pyri uudelleen pormestariksi

GARDNER, MA - Gardnerin pormestari John Deveau on ilmoittanut, ettei hän aio enää uudelleen asettua ehdokkaaksi valittaessa pormestaria kaupungille syksyllä. Hän ei kuitenkaan vahvistanut huhua, jonka mukaan hän jättäisi tehtävänsä jo ennen virkakautensa loppua.

Syy Deveau kieltäytymiseen uuden vaalikampanjan käymisestä on parhaillaan Worcesterissa oikeudessa käsiteltävä juttu, jossa pormestaria syytetään kolmen nuoren tytön seksuaalisesta hyväksikäytöstä vuonna 1985. Deveau on toistaiseksi jatkua seuraavalla sivulla

Kirkollisia

Bethel-Seurakunta

Suomenkielinen radiohartaus *Hyvät Uutiset* lähetetään joka sunnuntaiaamu asemalta WEIM 1280 Fitchburg, klo 8:45 aam.

Yleinen (suomenkielinen) jumalanpalvelus pidetään sunnuntaina klo 2 ip. Elm Street Lähetyskirkossa, 264 Elm St., Fitchburg.

Seurakunnan pastorina toimii Taimo Majalahti, puh. 345-4264.

Erikoistilaisuuksista ilmoitetaan tarvittaessa.

Elm St.

Lähetysseurakunta

Sunnuntaina klo 8:30 aam. radiohartaus *New Life* asemalta 1280 Fitchburg. Jumalanpalvelus klo 9:30 aam. Pastori George L. Cory saarnaa. Klo 10:30 kahvi- ja mehutarjoilu. Klo 10:45 aam. pyhäkoulu kaikenikäisille.

Tiistaina klo 7:00 ill. aikuisten kuoroharjoitus. Klo 7:30 viikkoillan hartaustilaisuus.

Kahvitarjoilun kustantavat Carol ja Richard Mäki.

Messiah Luterilainen seurakunta

Sunnuntaina, elok. 20, klo 9:15 aam. Sunnuntai koulu ja raamattuluokka. Klo 9:30 Korkeakoululaisten raamattu luokka. Klo 10:30 Englanninkielinen jumalanpalvelus. Klo 2 ip. Suomen kielen Naistenliitto pitää ulkohartaustilaisuuden Hely ja Arvo Rantalan pihamaalla. Kaikki ovat tervetulleita. Sateen sattuessa hartaustilaisuus pidetään kirkolla.

Keskiviikkona, elok. 23, 7:30 ill. Mäntyrannan hartaustilaisuus.

Torstaina, elok. 24, 7:30 ill. "Church Growth" työryhmä kokoontuu. Jokainen seurakuntalainen voi osallistua.

Ashburnham, MA

Mrs. Rauha Laitinen täyttää 95 vuotta elokuun 25. p:nä ja huomioi merkkipäiväänsä avoimien ovien merkeissä kotonaan, 74 Corey Hill Road, sunnuntaina, elok. 20. p:nä klo 1-4 iltapäivällä.

LYDON & HAASE CO.

209 Fulton St., Norwood, Mass. 02062 Ph. 769-0719

KAIKENLAISIA PUTKITÖITÄ ja LÄMMITYSLAITTEITA

Kylpyhuoneita ja keittiöitä uudistetaan - Talouskoneita, Amana jääkaappeja ja pakastimia, Kitchenaid astianpesukoneita

Henry J. LeBlanc Insurance Agency, Inc.

Täydellinen vakuutuspalvelu

KIINTEISTÖ - IRTAIMISTO

KODINOMISTAJIEN

AUTO - PALO - HENKIVAKUUTUKSIA

376 Summer St.
Fitchburg, MA
Puh. 343-4853
Eino E. Niinimäki

71 Main St.
Westminster, MA
Puh. 874-5323
Glenn E. Niinimäki
Kevin D. Nivala

SUOMEA PUHUVIA VIRKAILIJOITA

Tanssit

Saiman Puistossa

Lauantaina, elok. 19 p.
klo 8 - 12 yöllä

Hi-Lites soittaa

Kaikki tervetulleita!

Finnish American Club of Saima

Wanted

Apple pickers

Sept. 8 - Oct. 6

Sulin Orchard

885 Fisher Rd.
Fitchburg, MA

Palapaisti-päivällinen

Sunnuntaina, elok. 20 p:nä
klo 12 - 1:30 iltapäivällä

Kaleva Huvilalla, Fort Pond, Lancaster, MA

Aikuiset \$6.00

Lapset \$2.00

Kaleva Society Inc. Fitchburg

Kaikenlaisia vakuutuksia . . . Puhutaan Suomea

NIEMI INSURANCE AGENCY, INC.

135 Main Street, P.O. Box 449
Välitetään myös kiinteistöjä

Westminster, MA
Puhelin 874-2921

Maailmanmestari Fitchburgista

FITCHBURG - Fitchburgin kaupunki voi mainostaa itseään maailmanmestarin kotikaupungiksi, sillä täällä asuva Don Stratton voitti keuhkavälillä American Powerliftin yhdistyksen maailmanmestaruuden 65-69 -vuotiaitten miesten luokassa.

Stratton ryhtyi koettelemaan voimiaan 12-vuotiaana poikana setänsä Leo Nelsonin kehoituksesta. Setä kyhäsi hänelle kotitekoiset nostotelineet, joilla innostunut poika ryhtyi treenaamaan. Kuusi vuotta myöhemmin 1941 hän voitti jo ensimmäisen mestaruutensa Fitchburgin YMCA:ssa.

Huhtikuinen maailmanmestaruus kuulostaa uskomattomalta otettaessa huomioon, että vuoden alussa Stratton kykeni liikkumaan vain kävelykepin avulla.

Teollisuussonnittomuuksessa 1977 vioittunut lonkka pakotti

Strattonin keskeyttämään nostopuuhat. "Kuntoni heikkeni pikaisesti ja vuoden lopulla jouduin jo turvautumaan keppiin," hän kertoo.

Viime vuoden lokakuussa hänet leikattiin ja lonkka korjattiin metallisin osin. Lääkäri lähetti Strattonin kotiin monin nostopuuhin liittyviin varoituksiin. "Mutta en kuunnellut", kertoo Stratton itse.

Maailmanmestaruuden hän voitti nostamalla 320 paunaa seisten, 200 paunaa kyykyssä ja 200 paunaa penkillä. Mestari itse ei ollut tyytyväinen tuloksiin, sillä vielä viisissä-kymmenissä hän nosti 570 paunaa seisten, 445 kyykyssä ja 340 penkillä. Sisukkaana suomalaisena hän lupasi treenata ahkerammin päästäkseen parempiin tuloksiin tulevaisuudessa.

Jaffreyssä New Hampshiressä syntynyt ja kasvanut Stratton on suomalaissukui-

nen äitinsä Jennien puolelta. Hänen isoisänsä Harry Nelson oli yksi naapurikaupungin New Ipswichin farmariyhdistyksen perustajajäsenistä.

Stratton oli 30-vuotias ryhtyessään opiskelemaan Brigham yliopistossa, missä hän oli painonnostomestari ja valmistui journalistiksi. Sen jälkeen hän jatkoi opintojaan New Hampshiren yliopistossa keskittyen opetusalaan. Valmistuttuaan hän toimi opettajana Nashuan alueella parikymmentä vuotta. Kymmenisen vuotta sitten Stratton kiinnostui kiinniteistömarkkinoista.

Viimeiset 45 vuotta Stratton on treenannut hyvän ystävänsä Charlie Pellon kanssa. "Meillä on oma kuntosal Charlie kotona ja siellä voimme treenata meille sopivaan aikaan," hän kertoo.



Mestarinostaja Don Stratton.



WESTMINSTER, MA - Suomalainen lasten tanhuryhmä Kuutamoksi esiintyi First Congregational kirkon heinäkuussa pidetyissä vuotuisissa Yankee Street Fair -myyjäisissä.

Kuva: Joyce Hannula

WIN A DIAMOND!!

FROM WORKERS' CREDIT UNION

STOP IN AT ANY WCU OFFICE
AND REGISTER
TO WIN!!

Just one of the ways we'll celebrate our
75th Anniversary in 1989.

No Purchase Necessary

No cash value substitute for diamonds or settings.
Must be at least 18 years of age to register.

In Touch with You.
for Over 75 Years

WCU
WORKERS' CREDIT UNION



815 Main Street, Fitchburg 345-1021 • 40 Fairmount Street, Fitchburg 343-5810
313 Pleasant Street, Gardner 632-9200 • 12 N. Main Street, Orange 544-2188

Vihitty

WESTMINSTER, MA - Diana Hannula ja William Trumbley vihittiin toukokuun 27, 1989 First Congregational kirkossa Westminsterissä. Morsiamen vanhemmat ovat Joyce ja Lloyd Hannula, 79 East Road, Westminster. Sulhasen vanhemmat ovat Grace ja Francis Trumbley, Prospect, CT.

Saatuaan päästötodistuksen Oakmont High Schoolista morsian jatkoi opintojaan Bentley Collegessa saaden B.S. oppiarvon tilinpidossa. Hän työskentelee valvojana Coopers and Lybrand firman palveluksessa Hartford, CT:ssä.

Sulhanen valmistui Kaynor Technical High Schoolista ja työskentelee mekaanikkona Schultz Electric Co:n palveluksessa New Haven, CT:ssä.

Nuoripari asuu Bethany, CT:ssä.



Diana ja William Trumbley

DEVEAU...
jatkoa edellisluvulta

asianajajansa kehoituksesta kieltäytynyt kommentoimasta syytettä millään lailla.

Mikäli Deveau päättää oikeudenkäynnin takia jättää tehtävänsä jo ennen uusia vaaleja, siirtyy pormestariksi väliaikaisesti kaupungin-

valtuuston puheenjohtaja James Walsh.

Gardnerin entinen pormestari ja Deveau pahimmaksi vastaehdokkaaksi arveltu Gerald St. Hilaire on Deveau ilmoituksen jälkeen hyvin vahvoilla tulevissa vaaleissa.

Suomen uutisia

Suomi ei ole vielä tiheästi autoistunut

Suomi ei ole vielä lähellekään Euroopan autoistuneita maita, mitattakoon sitä sitten asukasluvulla (autoja 1,000 henkeä kohden) tai sitten pinta-alalla (autoja neliökilometrille).

Autoistunein henkilöauto-maa Euroopassa on Länsi-Saksa autoja asukasluvuun verrattaessa ja Hollanti autoja pinta-alaan verrattaessa. Länsi-Saksassa on 446 autoa 1,000 asukasta kohden, kun Suomessa on 329. Suomen luku ylittää mm. Japanin (235) luvun.

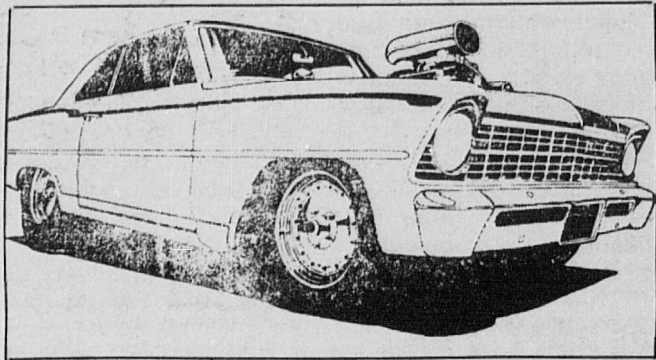
Sen sijaan USA:ssa on auto joka toisella kansalaisella, sillä autoja oli 552 jokaista 1,000 henkeä kohden. Hollanti on tiheästi asuttu pieni maa ja

Vaasan lääni on Suomen toiseksi autoistunein (389). Jos Helsinki jätetään pois Uudenmaan läänin tilastoista ja käsitellään sitä erillisenä, niin eniten autoja on Turun ja Porin läänissä, 267,554.

Vanhoja autoja

Suomen autokanta on melko vanhaa, sillä joka kolmannen auton käyttöönotosta on kulunut yli 10 vuotta ja koko henkilöautokannan keski-ikä on reilut kuusi vuotta.

Joka kolmas vastaantuleva henkilöauto on Nissan, Toyota tai Ford, sillä 1,795,908 henkilöauton kannasta 574,559 autoa on tämänmerkkisiä. Yhdeksää automerkiä liikkuu



Suomessa on neliökilometriä kohden 5 autoa.

niinpä siellä neliökilometriä kohden on 121 autoa.

Vaikka esimerkiksi Japanissa on suurkaupungeille ja erityisesti Tokiolla omat auto-ongelmansa, niin Japani jää kauaksi autoistuneista maista, sillä neliökilometrille sieltä löytyy henkilöautoja 76 eli viisinkertaisesti se määrä kuin USA:ssa (15), mutta lähellekään Hollannin lukuja ei päästä. Suomessa on autoja neliökilometriä kohden 5 autoa, sama luku kuin Norjassa.

Henkilöautoja tapaa pohjoismaissa useimmin ilmeisesti Tanskasta, sillä siellä on 36 henkilöautoa neliökilometriä kohden, vaikka Tanska häviääkin selkeästi kaikille muille pohjoismaille henkilöautojen määrässä 1,000 asukasta kohden (316), kun luku on Ruotsissa 388 ja Norjassa 381.

Ahvenanmaalla eniten

Suomessa on Ahvenanmaalla eniten autoja asukkaita kohden, 482, kun taas, niin ihmeellisesti kuin se kuulostaa,kin Helsingissä on vähiten (329) henkilöautoja 1,000 asukasta kohden.

Muut läänit eivät yllä lähellekään Ahvenanmaata, sillä

Lentokenttä laajenee

Helsinki-Vantaan lentokenttää laajennetaan.

Työt kestävät koko 1990-luvun. Rakennustyöt on jo aloitettu pysäköintitilojen laajennuksella.

Uusi kotimaan terminaali valmistuu vuonna 1992 ja kolmas kiitorata valmistuu vuonna 1995.

Nykyinen terminaali varataan kotimaan terminaalin valmistuttua pelkästään ulkomaanlentoja varten.

Nokia teki suurkaupan

Nokia on ostanut brittiläiseltä yhtiöltä sen omistaman 50 prosentin osuuden pehmopaperiyhtiö British Tissues Ltd:stä. Nokia omisti jo aikaisemmin yhtiöstä puolet.

Nokia osti yhtiön kokonaan itselleen noin 340 miljoonalla markalla.

British Tissues on tarkoitus liittää pehmopaperialan yritykseen, jossa ovat Nokian lisäksi osakkaina amerikkalainen James River ja italialainen Ferruzzi.

Yleisurheilun Kalevan kisät

Suomalaiset yleisurheilijat ratkaisivat tämän vuoden Suomen mestaruudet Kalevan kisoissa Turussa. Tulostaso jäi kansainvälisesti vaatimattomaksi.

Parhaasta tuloksesta vastasi keihäänheittäjä Seppo Rätty, jonka voittotulos oli 81,86 metriä. Naisten puolella parhaan tuloksen teki pituushyppääjä Ringa Ropo saavutuksellaan 6,73.

Yleisurheiluvalmentajat uskovat kuitenkin tulostason vielä nousevan syksyn kisoihin, muun muassa Suomi-Ruotsi-maaotteluun.

Suomen uutisia

Smp:n Pekka Vennamo jättää politiikan

Suomen maaseudun puolueen johto uusiutui täysin äskettäin, kun puoluetta kymmenen vuotta johtanut Pekka Vennamo päätti ottaa vastaan hänelle tarjotun posti- ja telailaitoksen pääjohtajan paikan. Laitoksen nykyinen pääjohtaja Pekka Tarjanne siirtyy marraskuun alussa YK:n erityisjärjestön, Kansainvälisen teleliiton ITU:n pääsihteeriksi.

Vennamon paikan maaseudun puolueen puheenjohtajana peri kirkkoherra Heikki Riihijärvi ja pakolaisvastaisista kannanotoistaan tunnettu Sulo Aittoniemi pääsi johtamaan Smp:n eduskuntaryhmää.

Vennamon paikan liikenneministerinä perinee kansanedustaja Raimo Vistbacka, vaikka julkisuuteen päässeiden tietojen mukaan pääministeri Harri Holkeri on suunnitellut todellista hallitusremonttia useine ministerinvaihdoksineen ja jopa ministeriöiden hajoituksineen.

Suomen maaseudun puolue on pitkälti henkilöitynyt Vennamoihin aina siitä asti, kun Veikko Vennamo vuonna 1959 perusti Pieksämäellä Suomen pientalonpoikien puolueen vihastuttuaan maalaisliittoon. Puolueen kantavana voimana oli tuolloin - ja on ehkä vieläkin - voimakas keskustaviha. Veikko Vennamo asettuiin vuoden 1968 presidentinvaaleissa Urho Kekkosen vastaehdokkaaksi.

Porin puoluekokouksessa tasan kymmenen vuotta sitten Veikko Vennamo luovutti Smp:n johtopaikan pojalleen Pekka Vennamolle, jolloin Veikko Vennamosta leivottiin puolueen kunniapuheenjohtaja.

Nähtäväksi jää, miten Smp:n käy Vennamoiden kadottua täysin sen johdosta ja tuntemattomampien nimien vetäessä nyt puoluetta.

Smp:llä on tällä hetkellä eduskunnassa yhdeksän kansanedustajaa.



Pekka Vennamo

Tilaus ja osoitteenmuutos

Osoitteen muuttuessa liittääkää vanha osoite mukaan

Nimi _____

Osoite _____

Postinumero _____

UUSI TILAUS ☐ UUDISTUS ☐

MAKSU \$ _____

USA: 12kk \$20.00, 6kk \$13.00, 3kk \$9.00
Ulkomaille 12kk \$24.00, 6kk \$17.00

Raivaa

P.O. Box 600
Fitchburg, MA 01420-0600
Puh. (508) 343-3822



FINNEXPRESS

FINNTASTIC GROUP FLIGHTS FINNAIR SCHEDULED SERVICE

WEEKLY DEPARTURES - WEEKLY RETURNS

LOWEST AVAILABLE AIRFARES FROM

NEW YORK \$618 - SEATTLE \$649
LOS ANGELES \$699 - TORONTO \$655

RULES AVAILABLE UPON REQUEST

Money saving tax-free connections
from all other airports in North America
- Business or Pleasure -

ALL YOUR TRAVEL ANYWHERE IN THE WORLD

FOR RESERVATIONS CONTACT:



TRAVEL SERVICE

40 East 49th Street New York, N.Y. 10017

Telephones:

212 832-8989 800 223-0567

"PUHUMME SUOMEA"

Suomen uutisia

Suomen uutisia

Pikku-uutisia

Romanialaisilta eväty maahantulo

Suomi on keväällä evännyt maahantuloluvan yli 50 romanianunkarilaiselta, joiden oli onnistunut paeta Unkariin. Maahantulolupien epäämistä perusteltiin sillä, että Unkariin paenneilla ei Suomen ulkomaalaisviranomaisten käsityksen mukaan enää ole suojelutarvetta.

Karjalaisia rajan valvontavyöhykkeellä

Suomessa asuvien karjalaisen mahdollisuudet vierailla rajantakaisissa kotikylissään näyttävät kasvavan.

Viipurin ympäristöön ollaan suunnittelemassa säännöllisiä turistimatkoja ja Saimaan kanavan lähistöllä asuvilla karjalaisilla on ollut jo tilaisuus vierailla Suomen rajan vastaisella valvontavyöhykkeellä, jonne aiemmin on laskettu vain karjaa.

Karjalaisille tällä neuvostoviranomaisten tekemällä myönnytyksellä oli suuri merkitys, jota arvostettiin.

Suomalaisliiga salakuljetti huumeita

Useita suomalaisia on vangittu epäiltynä suuren huumeiden salakuljetusliigan organisoinnista.

Suomalaisliiga johti salakuljetusta Tanskasta ja liigan arvioidaan tuoneen Suomeen ainakin 75 kiloa hashista.

Kyseessä lieene Suomen suurin huumeiden salakuljetusjuttu, jota keskusrikospoliisi parhaillaan tutkii.

Poliisi-ylijohtajalle nuhteet

Eduskunnan oikeusasiamies Olavi Heinosen mielestä poliisiylijohtaja Olli Urponen ei toiminut tasapuolisesti esitellessään keskusrikospoliisin päällikön virkaa hakeneita ehdokkaita.

Heinosen mukaan Urponen henkilökohtainen kanta on saattanut vaikuttaa hakijoiden ansioiden esilletuontiin.

Ansioiden valikoiva selostaminen ja puutteellinen vertailu on ollut erälle hakijalle epäedullista.

Kiinnostus yliopistoihin vähentynyt

Yliopistoihin ja korkeakouluihin on vuosi vuodelta jätetty vähemmän hakemuksia.

Vain lääketieteellistä tiedekuntaa lukuunottamatta hakijamäärät laskivat kolmen suurimman yliopiston kaikissa tiedekunnissa.

Opettajiksi koulutettavien yhteisvalinnassa luovuttiin sukupuolikiintiöistä ja vastoin odotuksia miesten osuus hakijoista kasvoi.

Helsingin yliopistoon jätettiin hakemuspapereita 13,006 kappaletta, kun luku viime kesänä oli 16,990 kappaletta.

Oopperalle kehuja

Kaksi arvovaltaista englantilaista lehteä on kehuut Paavo Heinisen ja Veijo Meren uutta Veitsi-oopperaa, joka sai tänä kesänä ensiesityksensä Savonlinnan oopperajuhlilla.

Sekä The Financial Times että The Independent kehuivat Heinisen sävellystyötä, Meren liberttoa, orkesterin soittoa ja solistien taitoja.

Avoin kirje Koivistolle

Kristillisen liiton puheenjohtaja Esko Almgren on kirjoittanut avoimen kirjeen presidentti Mauno Koivistolle.

Kirjeessään Almgren pyytää Koivistolta kannanottoa televisio-ohjelmistosta.

Almgren pahoittelee, että kesällä televisiossa on esitetty selvästi pornografisia elokuvia, joiden esittäminen ei Almgrenin mielestä noudata videolain henkeä.

Suomenlahti rehevöityy

Tutkijat ovat huolissaan Suomenlahden rehevöitymisestä. Etenkin itäisellä Suomenlahdella on odotettavissa ennätysmäiset levymäärät, jos vesimassat pääsevät heinä-elokuussa sekoittumaan.

Tutkijoiden mukaan Suomenlahti on jo ennustaan niin rehevöitynyt, että lisätäydennystä ei kaivattaisi olla.

Tutkijoiden mukaan metsäteollisuuden fosforipäästöt ovat kääntyneet vuoden 1982 jälkeen jyrkkään nousuun.

Tenniksessä Euroopan mestaruus

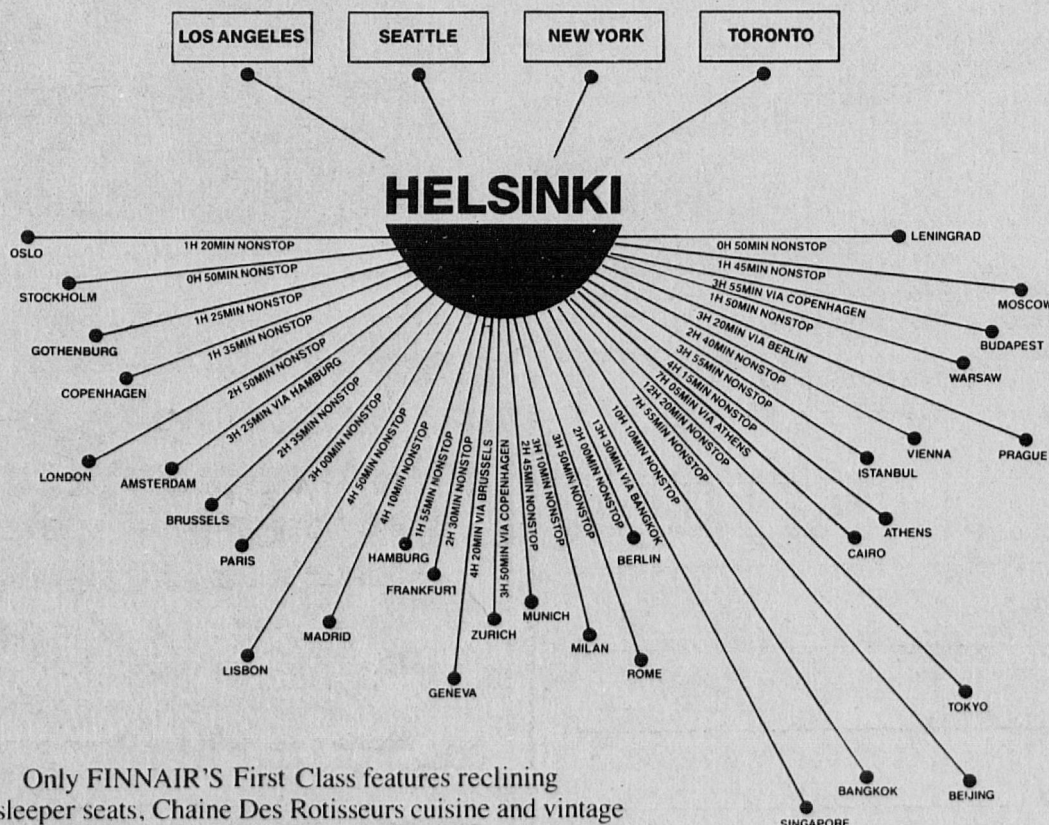
Tenniksen suurlupaus 17-vuotias Aki Rahunen voitti Tshekkoslovakiassa nuorten Euroopan mestaruuden häviämättä kisoissa yhtään erää.

Aki Rahuselta odotetaan nousua tenniksen maailmanlistan 100 parhaan joukkoon aivan lähiaikoina.



Aki Rahunen, tennislupaus.

ONLY FINNAIR COVERS THE WORLD AND ALL FINLAND, TOO.



Only FINNAIR'S First Class features reclining sleeper seats, Chaine Des Rotisseurs cuisine and vintage Dom Perignon champagne for your pleasure.

Only FINNAIR'S Executive Class offers a separate section of unique chaise-chairs with footrests and extra leg room... plus three dinner choices!

Only FINNAIR'S First and Executive Class passengers connecting to another FINNAIR flight in Helsinki get a free sauna or overnight stay with dinner, too.

For more information, contact FINNAIR, Toll Free 800-950-5000; In New York City 212-889-7070. For Cargo or FINNFAST Small Parcel Service, contact FINNAIR Cargo Nationwide, Toll Free 800-221-4300.



Suomi valmis vapaaseen liikkumiseen

Suomi on yhdessä Efta-maiden enemmistön kanssa valmis päästämään 18 Länsi-Euroopan maan työvoiman liikkumaan vapaasti omiin maihinsa.

Suomi toi kantansa julki asiaa käsitelleissä virkamies-työryhmissä.

Vapaata liikkumista vastaan ovat Efta-maista Sveitsi ja Islanti.

Suomalaiset eivät usko, että vapaa liikkuminen toisi suurta ryntäystä Suomeen.

Marmorisia ja graniittisia hautakiviä

BOSLTER Monumental Works
JOHN A. PRATT, omistaja

Route 26, Oxford, Maine
Puh. Norway 743-2673

NIPPA SAUNAKIUKAITA

Laatuvalmistetta sitten 1930 Nippa Supreme huoneenlämmittäjiä, Nippa Energy-Maid keskuslämmityslaitteita, Nippa Wild-fire Campstoves, saunakiukaita ja saunan tarpeita.

Nopea toimitus
Bruce Mfg. Inc. P.O. Box 213
Bruce Crossing, MI 49912
(906)827-3906
Jälleen myyjä halutaan

Maailman tapahtumia



MAAILMAN ERI
KULMILTA

Tshernobylin säteily lähes hävinnyt

Monien päivittäin käytettävien ruoka-aineiden cesiumipitoisuudet alkavat jo olla lähellä niitä säteilymääriä, joita Suomessa mitattiin ennen Tshernobylin ydinvoimalaonnettomuutta. Lähes puhtaita ovat mm. vihannekset, puutarhamarjat ja vilja.

Keskimääräistä enemmän cesiumia on edelleen kaloissa metsäriistassa ja sienissä mutta Säteilyturvakeskuksen mukaan niidenkään tavaroista käyttöä ei ole syytä rajoittaa. Sisä-Suomen pienistä järvistä pyydettyä kalaa ei kuitenkaan edelleenkaan suositella syötäväksi 2-3 kertaa useammin viikossa.

Portugalissa kolmasosa köyhiä

Portugalin väestöstä kolmannes elää köyhyysrajan alapuolella, kerrottiin äskettäin julkaistussa tutkimuksessa. Tutkimus ilmestyi edistyslehdessä *Semanario*-lehdessä ja siinä asetettiin henkiinjäämisrajaksi 150 dollaria kuukaudessa.

Kolme neljäsosaa Portugalin köyhistä on ollut köyhiä koko elämänsä ajan, kertoi köyhyyttä tutkinut Bruno da Costa.

Lissabonin, Setubalin ja Oporton kaupunkien slummeissa asuu noin 350,000 ihmistä. Noin 50,000 Lissabonin ja Oporton slummiasukeista saa apua hallituksen ensi vuonna alkavasta neljä vuotta kestävästä avustushjelmasta, kertoi lehti.

Elintarvikkeiden hinnat kohosivat Puolassa

Elintarvikkeiden hinnat kohosivat Puolassa äskettäin jopa 500 prosenttia vapaan hinnoittelun astuessa voimaan.

Lihan säännöstely loppui, ja hinnat ovat kohonneet nopeammin ainoastaan toisen maailmansodan aikana. Jo pitkään talousvaikeuksien kanssa painiskelleet puolalaiset suhtautuvat hinnan- korotuksiin alistuneesti.

Hinnakorotuksia edeltävinä päivinä ihmiset hamstrasivat ruokaa niin paljon kuin kykenivät ja jonot ulottuivat pitkälle kauppojen ulkopuolelle. Erityisesti liha- ja maitotuotteiden hinnat nousivat huomasti.

Luonnonsäätiö:

Japani tuhoaa maailman tropiikkeja

TOKIO, Japani - Japani on Maailman luonnonsäätiön (WWF) mukaan välillisesti vastuussa isosta osasta maailman metsien häviämisestä. Japani nimittäin on maailman metsien suurin trooppisen puutavaran tuojia- ja puu tulee maista, joissa sademetsiä hakataan vauhdilla maan tasalle.

Tuoreessa analyysissaan Japanin puukaupasta WWF kehottaa maan hallitusta pikaisiin toimiin trooppisen puun tuhlauskäytön rajoittamiseksi. Lisäksi Japanin pitäisi kehitysyhteistyössään välttää hankkeita, jotka vaikuttavat tuhoisasti ympäristöön.

WWF:n ja Japanin trooppisten metsien toimintaryhmän (Jatan) yhdessä laatiman raportin mukaan Japani on viimeiset 20 vuotta ollut maailman johtava trooppisen puutavaran tuojia. Vuonna 1987 sen osuus alan maailmankaupasta oli 29 prosenttia.

Japani ostaa ulkomailta trooppista puuta enemmän kuin Yhdysvallat tai kaikki Euroopan yhteisömaat yhteen-

sä.

Suurin osa Japanin puuntuonnista tulee raakana tukkipuuna, josta 90 prosenttia on peräisin Malesialle kuuluvasta Borneon saaren pohjoisosasta, Sabahin ja Sarawakin osavaltioista. Seuraavaksi tärkein raakakapuun lähde Japanille on toinen eteläisen Tyynenmeren saarivaltio Papuan-Uusi-Guinea, joka katkaa tuonnista kuusi prosenttia.

Valtaosa tuontipuusta jaloitetaan Japanissa vaneriksi, jota käytetään betonimuotteihin, halpisiin huonekaluihin ja talojen sisäpintoihin.

Mangrovepuusta Japani valmistaa korkealaatuista paperia paino- ja tietokonekäyttöön, kun taas kovan ja pehmeän puulajin sekoituksesta tehdään kartonkia.

Raportissa todetaan metsänhakkuiden aiheuttaneen pitkin Etelä-Aasiaa tuhoisia seurauksia, kuten eroosiota, toistuvia tulvia, kuivuuskausia ja metsäpaloja.

Äskettäin katastrofaalinen tulva, joka vaati satoja ihmishenkiä Thaimaassa, oli metsänhakkuiden seurausta. Sen jälkeen maa julisti täydellisen hakkuukiellon.

Filippiinit, jonne aiemmat hakkuut ovat jättäneet laajoja puuttomia vuorenrinteitä, kielsi Corazon Aquinon valtaantulon jälkeen tukkipuun viennin. Nytemmin on kielletty myös sahatun puutavaran vienti.

Kielloista huolimatta maassa kerrotaan edelleen toteutettavan mittavia hakkuuta ja puun vienti ulkomaille jatkuu.

Ottaen huomioon Japanin valtavan puunkysynnän ja sen tuhoisia hakkuuta tukevan politiikan, maan on tunnustettava vastuunsa trooppisten metsien häviämisestä ja autettava kriisin ratkaisemisessa, raportti vaatii.

Siinä valitetaan, että Japanilla ei ole ohjelmaa sademetsien suojelusta ja sen metsäteollisuus suhtautuu asiaan kielteisesti antamatta tukeaan muutosvaatimuksille.

Passiivinen vastarinta tehostuu Etelä-Afrikassa

Etelä-Afrikan mustat aloittivat uuden rotuerottelua vastustavan kampanjan äskettäin. Kampanjan aluksi joukko sairastuneita mustia aikoo pyytää hoitoa vain valkoisille tarkoitetuista sairaaloista.

Kohteiksi valittuihin seitsemään sairaalaan pyrkii korkeintaan 50 sairasta mustaa.

Kampanjan aloitus on täysin väkivallaton ja kontrolloitu tapahtuma.

Kampanja kohdistuu Etelä-Afrikassa syyskuun alussa järjestettäviin vaaleja vastaan. Valkoiset, intialaiset ja värilliset äänestävät vaaleissa edustajansa maan parlamenttiin, joka on jaettu näiden rotujen perusteella kolmeen eri kamariin. Maan mustalla enemmistöllä ei ole vaaleissa äänioikeutta.

Transvaalin alueen viranomaiset totesivat kampanjasta tiedon saatuaan ohjaavansa tapahtumaan osallistuvat mustat potilaat, joilla ei ole hengenvaaraa mustille tarkoitettuihin sairaaloihin.

Etelä-Afrikan laki- ja järjestyksministeri Adriaan Vlok varoitti mustien kampanjan saattavan johtaa kaaokseen.



NEXT STOP, SCANDINAVIA

SAS flies non stop to Scandinavia from New York, Chicago, Los Angeles and Seattle and offers convenient connections to more cities throughout Scandinavia.

See your travel agent or call SAS, toll free, 1-800-221-2350 (in New York City, call 718-657-7700; in Los Angeles 213-655-8600).

Make your next stop Scandinavia, with SAS.

SAS

THE AIRLINE OF SCANDINAVIA